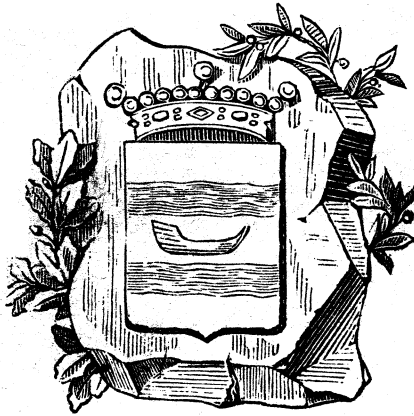


NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNSKA AFDELNINGEN.



V. A. NYLÄNSKA FOLKVISOR. 2.

HELSINGFORS, 1893.

NYLÄNSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

Pris: 3 mk 50 p.

NYLAND.



SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

FEMTE HÄFTET. A.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.



HELSINGFORS, 1893.

NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

ORDNADE OCH UTGIFNA

AF

ERNST LAGUS.

2.



HELSINGFORS,
TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI,
1893.

Innehållsförteckning.

Förord	XI.
--------------	-----

V. Sånger vid högtidliga och glada tillfällen. Soldatvisor.

N:o.	Stid.
251. Stjärnvisor a, b, c, d	1.
252. Bussar ut! (Dragonmarsch)	14.
253. Där klinga glas och bricker	15.
254. Fram soldater det ljöd	16.
255. Fönsterna fråssar och knutarna braka	16.
256. God afton I kamrater a, b, c	17.
257. Hej fristalåbång	19.
258. Huppeli, huppeli hätta	20.
259. Hurra kamrater för Finlands fana	20.
260. Här är en äkta fyllehund	21.
261. Lef och fira många dagar	22.
262. Och ungersven löser på sin pung	22.
263. Risch och rasch och filibom	23.
264. Staffan var en fåladräng (Sankt Staffans visa)	23.
265. Ungfars skål vi dricke	24.
266. Vill ni höra nya lagen	25.

16 hufvudnumror, 5 varianter, 14 melodier.

VI. Sångelekar.

267. Abborn leker	26.
268. Ack hvad ha vi i dag?	27.
269. Adam hade sju söner	27.
270. Af alla dem som gå i ringen	28.
271. Af alla dem som i dansen går	28.
272. Aj aj aj, mitt hjärta är borta a, b	29.
273. Anders Mattsmo med träskorna på	29.
274. Anders Pärssons stuga stod i ljusan låga a, b, c	29.
275. Aspelöf och lindelöf och alla vackra blader a, b	30.
276. Att bygga bo uti lunden gröna a, b, c	31.
277. Behagar ungersven att taga sig en vän a, b, c	32.
278. Bladena hafva vi plockat a, b	34.
279. Bocken bocken som du gaf mig a, b, c, d, e	35.

280.	Bättre det är att jag så här	37.
281.	Dansa vill du och dansa vill jag	37.
282.	Denna ängen är grön a, b, c	38.
283.	Det brinner en eld a, b	39.
284.	Det kom ett herrskap a, b	40.
285.	Det kom tre musikanter a, b	41.
286.	Det regnar och det slaskar	42.
287.	Det var en söndagsafton	42.
288.	Det var i fjol om första maj a, b	43.
289.	Det är en riddare uppå vår äng a, b, c	44.
290.	Drick ut din hjärtans, hjärtans skål	47.
291.	Du min lilla täcka ros a, b	48.
292.	Du tycker att du är vacker	49.
293.	Där kom en flicka (gosse) från skogen a, b, c, d, e	49.
294.	Där kom en vackeå flicka	52.
295.	Där stod en jumfru uti vår ring	52.
296.	Där växte träd uti vår faders gård	53.
297.	En fattig enkeman jag ute går	53.
298.	En så liten turilu	54.
299.	En vacker sommarafton	55.
300.	Flicka lilla, med ett ord som a, b	55.
301.	Flicka lilla säj	56.
302.	Flickan hon (Gossen han) är ledsen	56.
303.	Flickor in och flickor ut	57.
304.	Fram, fram du Erik!	57.
305.	Fria vill Simon i Sälle a, b, c, d, e	58.
306.	Fru Söderström	61.
307.	Före gick du med sönerna dina	62.
308.	Först så gaf jag åt dig kärleken min	63.
309.	God afton flicka lilla a, b	63.
310.	God afton flickor båd stor och små	64.
311.	God dag, god dag, mina damer i dag a, b, c, d	65.
312.	Gosse, ta mej, gosse, ta mej	69.
313.	Gossen uppå bärgen gick a, b	70.
314.	Gossen väljer maken sådan han vill ha	70.
315.	Gossen (flickan) växer upp som blommor	71.
316.	Grannarna våra gifte sig i fjol	71.
317.	Gyllen, gyllen, du skall vandra	72.
318.	Gå gå, du modiga gosse	72.
319.	Göken han sitter i hjörken och galar	73.
320.	Hade jag en båge och därtill en pil	73.
321.	Har du en vän, den du har kär	74.
322.	Hej hopp Anna Lisa	74.
323.	Hej, så lustigt när fiolerna de gå	75.
324.	Hej säj, så får du mej a, b	75.
325.	Hela veckan ha vi roligt a, b, c	76.
326.	Herdar och herdinnor de valla sina får a, b	78.
327.	Hjärtungen lilla, du skall få mej	79.
328.	Hoppa hoppa, stå ej och dra dej a, b, c	80.
329.	Hopp frallela, fästman har jag	81.
330.	Hopp lilla flicka vill du ha mej a, b	81.
331.	Hopp strunta runta flimetta	82.
332.	Hurra gå på, hurra gå på	82.

333.	Hvad är att jag går a, b, c, d, e	83.
334.	Hå hå, nu är det så	85.
335.	Här dansar jag med lilla vännen min	86.
336.	Här dansa vi ofvanpå	86.
337.	Här kommer en främmande speleman	87.
338.	Höga bärg och djupa dalar	87.
339.	I aftonstunden i gröna lunden	88.
340.	I den gröna ängen där står upp en lind.....	89
341.	I fjol om jul så va jag brud.....	89.
342.	I fjol somras plockade jag blommor med min vän a, b.....	90.
343.	In slapp jag och var så gläder a, b, c, d	91.
344.	Ingen är så rolig dans som kråkedans a, b.....	93.
345.	Inte friar jag i den gården a, b, c, d, e	94.
346.	Inte må du tro jag går och friar a, b, c, d	97.
347.	Inte sku ja ha fria till dej	98.
348.	Inte vill jag ha dig a, b	99.
349.	Jag fattig enka går och vankar a, b, c	100.
350.	Jag gick mig ut en aftonstund	101.
351.	Jag gick mig ut i en örtagård a, b, c.....	102.
352.	Jag gaf mig ut på golfvet	104.
353.	Jag gick mig ut i lunden gröna.....	105.
354.	Jag gick mig ut med lammerna små	105.
355.	Jag gick mig ut på sjö och strand.....	106.
356.	Jag går ut och jag går in a, b	106.
357.	Jag mol i fjol a, b, c	107.
358.	Jag satte glasögon på min näsa a, b.....	108.
359.	Jag är liten jag	109.
360.	Jungfrun gångar sig i trädgården	110.
361.	Jungfrun på tiljan går åter och fram	110.
362.	Jungfrun sätter sig i gräset gröna a, b	111.
363.	Jungfrun väljer make	112.
364.	Jägarinnan med hurtigt mod a, b, c, d, e, f.....	112.
365.	Kalle Ville, Kalle Ville a, b, c.....	116.
366.	Kejsarens döttrar de kommo från Rom	117.
367.	Klara solen på blåa himmelen lyser a, b, c	118.
368.	Klippingshandskar jag dig lofvat a, b	119.
369.	Kom du min syster, kom i ringen	120.
370.	Kom flicka lilla, räck mig handen	121.
371.	Kom in i ringen, dansa med mej.....	121.
372.	Kom kom, fager ungersven	122.
373.	Kommen små flickor	122.
374.	Kom Pelle tå a, b, c	123.
375.	Kom skall du få en sväng utaf mej a, b, c.....	124.
376.	Kom sköna Anna.....	125.
377.	Kom sköna flicka, valsa med mej a, b, c	125.
378.	Kom syskona mina, kom skåda ett ting.....	126.
379.	Kom vännen kom, a, b.....	127.
380.	Kvarnen den malar för vatten och vind.....	128.
381.	Känner ni min måg, salig Vesterberg	128.
382.	Käraste gossar dansen på tå.....	129.
383.	Kärleksbandet som vi knutit	129.
384.	Lilla gossen är så glad i sitt sinn a, b.....	129.
385.	Medan man lever i världen säll a, b	130.

386.	Medan vi gå här i ring a, b.....	131.
387.	Medan vi här i världen vandra.....	132.
388.	Min man var en konstig man.....	133.
389.	Mina framför spegeln står.....	134.
390.	Måns, Måns med träskorna på.....	134.
391.	Nu få vi se, nu få vi säga.....	135.
392.	Nu ha vi dansat öfver bärg och backar.....	135.
393.	Nu ha vi jul igen a, b, c.....	135.
394.	När Hulda skall hålla bröllop a, b, c.....	136.
395.	När som jag går i ringen.....	137.
396.	O arma barn hvad du är blind.....	138.
397.	Och gossarna gå i dansen a, b, c, d.....	138.
398.	Och jungfrun hon växer så smaler och lång a, b, c, d, e.....	140.
399.	Och hej matsmor med träskor uppå.....	144.
400.	Och hur du vänder dej.....	144.
401.	Och nu har jag sålt både äppel och nötter.....	145.
402.	Och ska vi nu begynna en domaredans a, b.....	146.
403.	Och ungersven på tiljan går.....	147.
404.	Odin står och sofver a, b.....	148.
405.	På vår äng står en gammal lada a, b, c.....	149.
406.	Röda kinder och de ögon blå.....	150.
407.	Röda rosen pryder busken gröna.....	151.
408.	Se hvad jag fick i min hand.....	151.
409.	Si herrarna på balerna.....	152.
410.	Silfversko och spännen a, b, c.....	152.
411.	Skeppet kommer ifrån Köpenhamn.....	153.
412.	Skeppet seglar öfver bölja blå.....	154.
413.	Skogen full med ädelt gull.....	154.
414.	Skära skära hafre.....	155.
415.	Stekta harar, gödda svin a, b, c, d.....	156.
416.	Stina här har du mej.....	157.
417.	Stundom jag gick.....	158.
418.	Syster syster Edla min a, b.....	158.
419.	Syster syster söder i land a, b, c.....	160.
420.	Tag en annan, tag en annan a, b.....	162.
421.	Till Bremen, till Bremen a, b.....	163.
422.	Niga Maja (Trallalalalalalalla).....	164.
423.	Tri tru trenne.....	165.
424.	Tro ej Chloris att jag är i dina band så fast a, b.....	165.
425.	Ungersvennen uti dansen går a, b, c, d.....	167.
426.	Vi dansade, vi dansade a, b.....	169.
427.	Vi plantera rättikor och nejlikor.....	169.
428.	Vi sku gå ut att fria.....	170.
429.	Vi ska ställa till en roliger dans a, b.....	170.
430.	Vill ni se hur kvarnen går.....	171.
431.	Vill ni veta huru bonden.....	172.
432.	Viljen I nu veta och viljen I förstå.....	173.
433.	Visst är det litet skam att stå i ringen a, b.....	174.
434.	Väfva vallman, slå tillsammans.....	175.
435.	Öppen står nu vår giftermåls tullport.....	176.

169 hufvudnumror, 121 varianter, 181 melodier.

VII. Nyare religiösa och berättande visor.

436.	Ack ljuflig tid, när trån på marken bära frukt.....	178.
437.	Ack ljufliga tider, hvar gång jag tänker på.....	180.
438.	En herreman så stolt och håld a, b.....	181.
439.	En visa vill jag sjunga från Sverges norra gräns.....	184.
440.	En visa vill jag sjunga om tal i skriften.....	186.
441.	Enfaldigheten lyster också sjunga.....	188.
442.	Hvarför klagar du mitt hjärta?.....	190.
443.	Hvarmed skall jag trösta mig?.....	190.
444.	Hvem är nu glad om icke jag (Brudvisa).....	191.
445.	I himmelen ett bröllop är (Brudsång).....	191.
446.	I sötaste sömnen arbetaren låg.....	193.
447.	Jag vid min harpa sjunga vill.....	196.
448.	Med sorgsen ton jag sjunga vill.....	197.
449.	Människan har tre mörka dagar.....	200.
450.	Och när som jag var ett omyndigt barn.....	201.
451.	Se nu till I kristna ögon.....	202.
452.	Statt stilla du yngling och se dig väl före.....	204.
453.	Svårt är nu att finna läkedom för syndens djupa sorg.....	206.

18 hufvudnumror, 1 variant, 16 melodier.



FÖRORD.

Utöfver det jag yttrade i förordet till den år 1887 utkomna första delen af Nyländska folkvisor har jag denna gång icke mycket att tillägga. Att andra delen utkommer nära nog sex år efter den första beror på omständigheter, som det knappast stått i min makt att förekomma. Det nu utkommande häftet är ej häller så omfattande, som det enligt mina planer 1887 hade bort blifva. Af flere orsaker har jag, med Nyländska afdelningens begifvande, föredragit att dela det återstående materialet på två skilda häften, intagande i det nu färdigtrykta endast tre grupper folkvisor: *V. Sånger vid högtidliga och glada tillfällen. Soldatvisor*; *VI. Sånglekar* och *VII. Nyare religiösa och berättande visor*. Det sista häftet — supplementhäfte som jag ämnar kalla det — kommer att omfatta grupperna VIII—XI, *Barnvisor och barnrim, Dansmelodier* samt ett *Tillägg*, omfattande under tryckningens förlopp inkomna, till någon tidigare grupp hörande visor, äfvensom åtskilliga *Fragmenter*. Detta häfte kommer antagligen att lämna prässen instundande vår. — Hvad jag ytterligare har att nämna angående redaktionen af del V A och B skall anföras i sistnämnda häfte.

I och för utgifvandet af del V af sammelvärket Nyland har Nyländska afdelningen erhållit i tryckningsbidrag af Consistorium academicum 1,500 och af Svenska literatursällskapet 1,000 mark.

Helsingfors den 4 december 1893.

Ernst Lagus.

V. Sånger vid högtidliga och glada tillfällen. Soldatvisor.

251.

Stjärnvisor*).

a) Helsingfors.

En fullständig „stjärna“ har åtta personer: konung *Herodes*, *Gudinnan* (som också efter omständigheterna kallas *Venus* eller *Jungfru*), *Svarta konungen från Morieland*, *De tre vise männen*, konung *Herodes' Trotjänare*, samt *Svarta konungens Knekt*, utom *Stjärndragarne*, hvilka äro två eller tre. Somliga stjärnor måste likväl hjälpa sig med en mindre personal, då en flicka icke fås till gudinna. Stjärnan, af par alnars diameter i många radier, är gjord af oljadt papper och vrides ständigt omkring, upplyst bak till af några ljusstumpar.

Först kommer själfve konung *Herodes* in, klädd i mörkblå militärisk jacka med glittergehång, epåletter på axlarna samt krona på hufvudet, och frågar om stjärnan får komma in. Om tillstånd beviljas, inträder hela sällskapet högtidligt och i militärisk ordning. Endast konungarne bära kronor och *Svarta konungen* skall, för att göra skäl för namnet, hafva ansiktet svartadt. *Gudinnan* är klädd i hvit klädning och har krans på hufvudet. Hela manliga personalen, utom *stjärndragarne*, bär samma militäriska dräkt, blott med någon skilnad i hattarna, och alla äro beväpnade med sablar.

*) Föga mer än ett decennium har förlutit, sen dess den sista s. k. „julstjärnan“ förevisades i Helsingfors, och på landsbygden torde den gamla seden att under julhågen dramatiskt föreställa, huru de tre vise män från Österlanden kommo att söka Kristusbarnet i Betlehem, ännu icke fullständigt råkat i glömska. Jag återger här några uppteckningar af de visor, som brukade sjungas under föreställningarna. Den första, a), är, jämte nödvändig förklaring, afskrifven ur „Helsingfors Tidningar“ för den 4:de och 8:de januari 1851, där den, jämte en längre inledning, finnes publicerad (af pastor *Reinholm*?). Den andra, b), är med smärre utslutningar afskrifven ur *V. Petterssons*: „Bilder ur Skatuddslivet i forna dagar“, Helsingfors 1881. De öfriga äro från bygderna.

Konung *Herodes* står först vid gudinnans sida; men sedan stjärnan inkommit, intager han, vänd åt gudinnan, sin tron, som för tillfället får bestå af en vanlig stol och hvilken hans trotjänare genast vid inträdet ställt midt på golfvet, och nu börjar stjärnsällskapet sjunga sin första sång:

1.

Godert aften här inne, både kvinnor och män,
||: Husbönder och matmoder var lustig och glad. :||

Vi önskar herrskapet en fröjdefull jul,
||: Ifrån alla de olyckor bevare oss Gud. :||

Vår Kristus är födder uti Betlehems stad,
||: De heliga tre kungar var lustig och glad. :||

2. (i ett sammanhang)

Hanen han slog sina vingar ihop
Alt uppå Kristi födelsetimma.

Då konung Herodes han satt uppå sin tron,
All sorgen månne honom försvinna.

Herodes:

Min knekt!

Trotjänaren (marscherar fram till honom och frågar):
Hvad befalls, hans majestät?

Herodes:

Kan någon af eder säga mig, hvar Kristus är född?

Trotjänaren:

I Betlehem, i Betlehem i judiska landet.

Herodes:

Här sitter jag, en herre och konung, på min tron; min makt sträcker sig så vidt ut. Sadlen på min gångare grå! Till Betlehem lyster mig resa. Här sitter jag, en herre och konung, på min tron; kan någon af eder säga mig, hvad det är för tre främmande män, som kommit i mitt rike?

Trotjänaren:

Det är de tre vise män, hedningar af Österlanden, som kommit bort af Mediham*) och kommit till Betlehem att tillbedja den nyfödde konungen.

*) Medieland.

(Trotjänaren går nu att fåta och säger): På konungens befallning bär jag svärdet i hand och baljan vid min sida; mot de tre vise männen vill jag strida. (Han växlar svärdshugg med Svarta konungen och sticker äfven gudinnan, hvarefter han åter träder till Herodes och säger:) Nu är jag kommen tillbakas, stridt hafver jag mot de tre vise män och sönderslagit deras ben och stungit gudinnans hjärta.

Kvinnan fick se er vrede,
Månde hon sig fly;
Hjärtat hafver jag stungit
Samt de bane funnit.

Till vitnesbörd bär jag märke på min bara platsudd.*)

Herodes:

Tack, tack min trogen tjänare, dej skall jag väl belöna.

Svarta konungen (stiger fram för Herodes och säger:)
Goder afton, min herre och konung!

Herodes:

Ho äst du, som är så svart?

Svarta konungen:

Ho äst, jag är svart, så är jag väl känd af en herre och en konung öfver Morieland.

Herodes:

Ho äst du, en herre och konung öfver Morieland? Du skall falla på dina bara knän och tillbedja mig.

Svarta konungen:

Min knikt, fall i mitt ställe!

Herodes:

Det skall du själf göra, eller döden dej dör.

Svarta konungen:

Inte så länge jag dolk äger.

(Hans knekt tar kronan af honom, han själf faller på knä, de tre vise männen hålla svärdspetsarna mot honom, och konung Herodes sätter sitt svärd midt för bröstet. Under det hyllningen så försiggår, sjunges:)

3.

Ack se nu på den judiske kung,
Hur han Herodes tillbedja må;

*) Skall betyda spjut.

Herodes (åt Svarta konungen):

Du har min nåd.

(*Svarta konungen* intager sitt ställe invid gudinnan, hvarefter följande sång oförtöfvadt vidtager):

4.

Skall Venus med sin makt för alla hjärtan råda,
 Då skulle mången man af kärlek stå i våda.
 Skall Venus med sin makt för alla hjärtan råda,
 Då skulle mången man af kärlek snart förgås.
 Exempel gifves här, det snarligen på stunden,
 Då konungen till gudinnan gick i lunden. (*Herodes* går till henne)
 Hon sig åt sidan sprang, bland vilda djur och björn,
 Och hennes hvita fot blef stött af ris och törn.
 Och jungfru akta sig, att hon sig icke stöter,
 Ej hvar (ehvar) hon sig nu går, de vilda djur hon möter.

(*Gudinnan* sjunger solo):

„O fader, om du vill en kung för floden vara,
 Så hjälp din dotter nu
 Härefter följ det nu, dess aldrig följit har;
 Ack fader, skynda dig, tag mig i ditt försvar.“
Gudinnan hon ej hant dess påbegynta tal till ända,
 Förrän hon så på stund till träd hon blef förvandlad.
 Dess hvita fot blef ros, dess armar grön och grön,
 Och hennes fagra hår blef blad och liljor skön.
 Konungen gick till träd och därpå händer lade,
 Tog trädet i sin famn, han klappade och sade:
 „Jag månde mig en kyss.“ Han kyste trät, tog det i famn,
 Men trädet böjer sig tillbakas af och an.
 (*Gudinnan* håller härunder en ungefär tre alnar lång duk framför sig,
 hvarpå ett lummigt träd är måladt, hvilket konungen kysser).
 „Och efter du nu ej min käresta vill vara,
 Ett trä du vara skall i alla dina dagar.
 Och utanför mitt slott skall du till prydnad stå,
 Och mången tapper hjälte skall kransar af dig få.“
 (*Herodes* sätter sig åter på sin tron. Femte sången berör flykten till
 Egypten, där det säges vara kallt!)

5.

Af Österlandet en stjärna utgick,
 Oändlig så månde hon sig lysa,
 När Josef tog barnet utur Marias famn
 Och flydde så långt till det Gyftiska land
 I fattigdom, köld och elände.

6.

Hvar man bör nu vara glad
 ||: Och prisa Gud för denna dag. :||
 Då vi ser vår sol upprinna,
 Då han hjälper oss att vinna
 Ifrån synd och satans list;
 Vi bör tro på Jesum Krist,
 Vi bör tro på honom visst.

7.

De herdar de vaktade öfver sin hjord,
 Där fingo de höra stor ängelens ord:
 „Jag bådär er alla stor glädje och fröjd,
 En jungfru har födit ett barn förnöjd
 I Betlehem i judiska landet.“

När konung Herodes fick höra det tal,
 Att en konung var födder till världen,
 Då fingo han stor ängslan inom sitt hjärta
 Och sände det barnet till att mördas.

En stjärna gick på himmelen fram
 För Österriket under stam;
 Då märkte de att konungen
 Var kommen ned af himmelen,
 Ty kommo de till Betlehem.

(*Gudinnan* sätter sig på Herodes' tron, ser bedröfvad ut och täcker ansiktet med händerna. *Herodes* ställer sig att stå på hennes plats. Till en början sjunga alla):

Sist när jag min herdinna såg
 I lunden, där hon sofvande låg,
 ||: Jag gick strax närmare till och till :||
 Och klappade sakta på hennes kind.
 Hon syntes mig var lika blind.
 Till slut jag detta rådet fann
 Bland sätten*) stack — och ådran den rann.

(*Herodes* har nämligen nu stuckit henne i armen med udden af sitt svärd. Hon kvicknade vid och sade nu):

(*Gudinnan* säger med matt röst):
 „O, hvem är jag och hvem är du?“

*) Lancetten.

(*Alla andra*):

Så svarade jag: „en herre så kär
Har kommit så förmodeln här, —
Fant I död på detta sätt?“

(*Gudinnan*):

Ack, låt mig dö, ack låt, ack låt! . . .

(*Alla andra*):

Men aldrig jag nånsin så kunde jag tro,
Att döden en sådan en kärlek skull bo. —
Gack bort, du död, och kom igen.

(Härpå säger *stjärndragaren* bakom sin stjärna):

Kan herrskapet förmoda och förstå
Hvad detta här värdet skiftar uppå?
Fins det finskt öl och franskt vin så mycke
Som jag och Moses skulle dricka?

Hvarom icke det fins, så skulle vi gå på krogen och pantsätta vår
stjärna och fylla båd krus och kannsbuteljer fulla. — Sjung på, mina gossar!

(*De andra* hörsamma uppmaningen på följande sätt):

9.

Vår stjärna den orkar ej längre här stå,
Vi måste oss tillfoga till en annan granngål.

10.

Öl och vin dricker vi gärna,
Litet ljus i vår stjärna,
Litet pengar i vår pung!

(*Svarta konungen* kommer fram med sparbössan. Sedan sjunges):

Tack för skänken den vi fick,
Den gick lustigt neder,
Den gick opp och den gick ner,
Den gick i alla leder.
Hafven tack, eder skänk skall vara
Hos Gudi i betänk till morros — godnatt!

b) *Helsingfors.*

Då man med stjärnan nalkades det boningshus, hvilket man ämnade „hemsöka“, steg en af knektarne in för att höra åt, „om herrskapet önskade skåda stjärnan från Österlandet“. Fick han ett bifallande svar, intågade hela truppen, ställande sig i halfcirkel kring stjärnan, under det följande sånger utfördes:

Kör n:o 1.

Ett barn är födt i Betlehem
 På denna dag, alt efter Guds nåd och välbehag,
 Och blott af gunst och nåde oss alla här till hjälp och tröst,
 Ty Frälsaren från all våde gör världen återlöst.
 O, himmelske Gud, låt oss begå och fira så vår julefest,
 Att Herren själf må bli vår gäst.

Kör n:o 2.

De herdar de vakade öfver sin hjord
 På marken där de lågo.
 Då fingo de höra Guds änglars röst
 Och Guds klarhet där de sågo. —
 Vi både eder alla stor glädje och fröjd,
 Ty en jungfru har födt sitt barn förnöjd
 I Betlehem i judiska landet,
 I båd' fattigdom, köld och elände.
 Så kommo tillbedjare löpande, tre,
 Och ville den nyssfödde konungen se
 Och offrade rökelse, myrrha åt Gud
 Att det helga barnet månd' blifva hos Gud,
 Vår herre och skapare käre.

Kör n:o 3.

Vi få önska herrskapet en fröjdefull jul!
 Från alla de olyckor bevare oss Gud. —
 Hanen han slog sina vingar ihop
 Alt uppå Kristi födelsetimma,
 Och konung Herodes han satt uppå sin tron,
 All sorg tyktes honom försvinna.

Nu stiger Herodes med konungslig värdighet fram samt gör „stora gesten“; en af knektarne skyndar att ställa fram en stol, som skall föreställa den konungsliga tronen, och så öppnar konungen munnen, talar och säger:

Herodes: Min knekt!

Knekten (med rullbas): Hvad befaller ers majestät?

Herodes: Kan du säga mig hvarest Kristus är född?

Knekten: I Betlehem, i Betlehem, i det judiska landet.

Herodes: Kan du också säga mig, hvilka de tre män äro, som ha kommit till mitt rike?

Knekten: De äro de tre vise männen, som ha kommit ifrån Österlandet för att tillbedja den nyfödde judakonungen.

Herodes (mycket pompöst): Här sitter jag, en herre och konung, på min tron: min makt sträcker sig vida. Sadlen min gångare grå, till Betlehem skall du, min tjänare, rida. Hämnas vill jag på de tre vise män, som om makten med mig strida.

Knekten (drager sitt svärd, rullar rysligt med ögonen och ser blodtörstig ut): Jag, konung Herodes' trotjänare, för sann, bär jag palasch i min hand och baljan vid min vänstra sida. På min konung Herodes' befallning vill jag mot de tre vise männen och mot den nyfödde judakonungen strida. (Han stiger nu ut i förstugan eller i ett angränsande rum, och Herodes jämte alla öfriga uppstämma följande krigssång:

Kör n:o 4.

Kejsarens ära vi frambära
Och med våra vapen i hand
Vår mildaste kejsare försvara kan. ∴
Triheijumvej, fallera!

När trummorna skramla
Och skottena ramla,
Gå vi till gevär.
Mot fienden vilja vi gå, vi gå,
Marschera, strapsera, gå på, gå på. ∴
Triheijumvej, fallera!

När alt är slutadt,
Fienden stupad,
Gå vi hem i fred och i ro,
Hvar hem till sin flicka han går, han går,
En kyss och ett famntag han får, han får. ∴
Triheijumvej, fallera!

Under denna kör svänga de krigiske knektarne sina träsablar, slående desamma mot hvarandra. Den knekt, som fått det hedrande uppdraget att resa till Betlehem för att göra den nyfödde judakonungen ett hufvud kortare, återvänder nu, alt ännu hållande det blodbesudlade, dragna svärdet i handen.

Knekten (tämligen skrytsamt och budföriskt): Nu är jag tillbakakommen, min herre och konung; tro för sann, ej finnes min like. Jag har nu varit i främmande land och stridit med de tre vise männen. För sann, deras ben har jag krossat, barnet funnit och dess hjärta genomstungit. Och som vittnesbörd bär jag blod på min hvassa palaschudd.

Herodes (mycket nedlåtande): Tack, tack, min trotjänare; jag vill dig väl belöna.

(Det sotsvarta majestätet ifrån Morialand, som hittills helt blygsamt hållit sig bakom de öfriga, uppträder nu).

Konungen af Morialand: God afton, herre och konung!

Herodes (något förbluffad): Hvar äst du kommen ifrån och ho äst du så svart?

Konungen af Morialand (med värdighet): Äst jag svart, så äst jag dock känd som en herre och konung af Morialand!

Herodes (topprasande): Om du är känd som en herre och konung af Morialand, så måste du dock falla på dina knän och tillbedja mig!

Konungen af Morialand (helt obstinat): Min knekt faller i mitt ställe.

Herodes (alt mera förgrymmad): Du måste det själf göra, eller ock skall du döden dö.

Konungen af Morialand (drager sin blanka trädolk): Icke så länge jag dolk äger!

(Den tappre konungen af Morialand har dock oturen att blifva afväpnad af konung Herodes' hjältemodige knektar, hvilka på ett nesligt, förödmjukande sätt tvinga den stackaren att knäfalla, och då sjunges följande jubelkör):

Kör n:o 5.

Ack, se nu på den moriske kung,
Hur han Herodes tillbedja må. ;:

Herodes (nådigt nickande åt sin svarta kollega): Du har min nåd!

(Så här långt ha vi ju ändå något litet haft att göra med stjärnan i Betlehem, men så blir det nu också slut med den härligheten, när kören efter Herodes' nådebetygelse faller in med följande småtrefliga herdekväde, som troligen förskrifver sig från Gustaf III:s tid):

Kör n:o 6.

Skull' Venus med sin makt
Med alla hjärtan råda,
Då skulle mången man
Af kärlek stå i våda.
Skull' Venus med sin makt
Med allas hjärtan rå,
Då skulle mången man
Af kärlek snart förgå.

Exempel gifves här
Rätt snarliga på stunden,
Då konungen han gick

Till gudinnan uti lunden;
 Hon då till skogen sprang
 Bland vilda djur och björn,
 Och hennes lilla fot
 Blef stött på ris och törn.

(Men se här ha vi äntligen gudinnans entrée. Slutet af roligheten är också säkerligen hopkomponeradt blott för att den där värda damen icke skall nödgas lysa genom sin frånvaro:)

Gudinnans solo:

Ack, fader, om du vill
 En kung för floden vara,
 Så hjälp din dotter nu
 En gång från ulfvars skara.
 Härefter följer en,
 Som länge följt mig har;
 Ack, fader, skynda dig,
 Tag mig i ditt försvar.

(Alt under det gudinnan sjunger, upprullar hon ett „skogsparti“, hvarpå dock endast ett enda rosenutpyntadt träd är till finnandes, och då hon slutat sången, uppstämmer kören följande):

Kör n:o 7.

Gudinnan hade ej sitt lilla tal fulländat,
 Förrän hon till ett träd på stunden blef förvandlad,
 Och hennes fagra fot blef rot, dess armar grenar gröna
 Och hennes vackra hår blef blad och blommor sköna.
 Konungen gick till trädet och därpå händer lade,
 Tog trädet i sin famn och smekte det och sade:
 Du månd' ge mig en kyss. — Han kyste trädet i sin famn,
 Men trädet böjde sig tillbaka af och an.
 Och efter du nu ej min käreasta vill vara,
 Ett träd du vara skall i alla dina dagar;
 Och utanför mitt slott skall du till prydnad stå,
 Och mången tapper man skall kransar af dig få.

(Nu återstår blott stjärndragarens harang till den högt ärade publiken):

Stjärndragaren:

Kan herrskapet förmoda och förstå
 Hvad detta helga väirket syftar uppå? —

Fins det pengar till öl så mycket vi önska dricka,
Om ej, så gå vi till källarn, pantsätta vår flicka.

Herodes (lämnande tronen): Sjungom nu, mina gossar!

Kör n:o 8.

Öl och vin dricka vi gärna;
Litet ljus i vår stjärna,
Mycket pengar i vår pung,
Litet snus åt vår svarta kung.

Tack för gåfvan, den vi fick,
Den gick lustigt neder;
Först i hand och sen i mun
Och så i alla leder.
Hafven tack, eder skänk
Skall bli hos Gud i betänk,
Hos Gud i betänk. — Godnatt!

(Men råkade det hända, att recetten icke utföll så rundlig, som man egentligen förespeglat sig, eller att den alldeles uteblef, då fans äfven en afskedsstump i beredskap, hvilken lydde så här):

Ack, det var en usel koja,
Söndriga fönster och brutna lås.
Icke hade de ljus att tända,
Ingen styfver i sitt bås.
Hår på er höna och fjäder på er katt,
Och därmed vi be' om en djäflig godnatt.

c) (Fragment, upptecknad i *Pojo*. Melodin är lika med den i Nyland III, N:o 117, b).

- | | |
|---|---|
| <p>1. Skall hvaren med sin makt
I allas hjärtan råda,
Då skall visst mången man
Af kärlek gå i våda.
Skall hvaren med sin makt
I allas hjärtan rå,
Då skall visst mången man
Af kärlek få förgås. —</p> | <p>2. Exempel gifves här
Rätt snarligen på stunden:
Konungen här går till
Gudinnan uti lunden.
Hon sig åt skogen sprang
Bland vilda jur och björnar,
Och hennas vackra fot
Blef stött af ris och törne.</p> |
|---|---|

3. Och jungfrun aktar sig
Att hon sig icke stöter,
I hvart hon sig nu går
De vilda jur hon möter —
Därefter följer en
Som ulfvar följa lam,
Som mången dufva kär
Sin make följer fram.
4. Gudinnan ville ej
De orden efterfölja.
Konungen här i vall
Sprang öfver bärg och stenar.
Gudinnan, som var rädd,
Sprang till sin faders land,
Där hennes fader var
För hela flodens land.
5. „Ack fader, vill du nu
En man för floden vara,
Så hjälp då dotter skön
Dess jungfrudom försvara.“
Därefter följer in
Som länge följit har;
Ack fader skynda dig,
Dess jungfrudom han tar!
6. Gudinnan hann då ej
Sitt hela tal fullända,
Förrän hon till ett trä
På stunden blef förändrad:
Hennes fot blef rot,
Dess armar grenar grön,
Och hennes vackra hår
Blef blad och blommor skön.
7. Konungen går till träd
Och därpå händer lade.
Uppå dess hvita bark
Han klappade och sade:
„Och ge nu mej en kyss“,
Och tog det trä i famn!
Men trädet vände sig
Tillbakas af och an.
8. „Och efter du nu ej
Min käresta vill blifva,
Ett trä du vara skall
I alla dina dagar.
Och utanför mitt slott
Skall du till prydnung stå,
Och mången tapper hjält
Skall af dig kransar få.“ —

d) Liljendal.



1. Guds son är född i Bet-le - hem på ju - le - - - dag. Alt



efter Guds eget välbehag är vor-den kött. Af blot-ta gunst och nå-de är



han oss födder till hjälp och tröst, Och hafver från all vå - de all



världen å - ter-löst.

2. Ack himlabud. Änglar och härskaror
Förkunen frid på jorden,
Och priser Gud
Med edra änglatungor!
Med harpor och basuneljud
Jag hjärteligt lofsjunger
Och prisar Herren Gud.

3. Ack, kärleks Gud,
När jag din godhet tänker på,
Mitt hjärta vill brista må.
Ack, kärleks Gud,
Som så har älskat världen,
Att du dig själf i döden gaf,
Och undergick den färden,
Att helga så vår graf.

4. De vise män och hedningar
Af Österland,
Som kommo ifrån Medehan
Till Betlehem,
Uppläto sina häfvor
Och skänkte honom guld,
Rökelse och myrrham.

5. De änglakor betygade
Sin stora fröjd,
Lofsjunga Gud i himmels höjd
Med glädje stor.
Då är den icke värdig,
Att nå'nsin äga mål och ljud,
Som nu ej blifver färdig
Att prisa Herren Gud.

6. Välkommen hit min Gud,
Min bror, min själavän
Till jorden ifrån himmelen!
Välkommen hit!
Med änglatungor och
Med harpor och basuneljud
Jag hjärteligt lofsjunger
Och prisar Herren Gud.

7. En härlig fröjd,
Att den som är vår frälsare

Skall engång bli vår domare.
 En härlig tröst,
 När han i skyn skall komma
 Med makt och storan härlighet
 Och gifva ond' och fromma
 Sin lön i evighet.

8. För Jesu död
 Låt oss vår tid väl akta på,
 Att ej vår lampa slockna må
 För Jesu död,
 När brudgummen månd' komma,
 Att ej vår lampa slockna må,
 Då vi med alla fromma
 I salen få ingå.

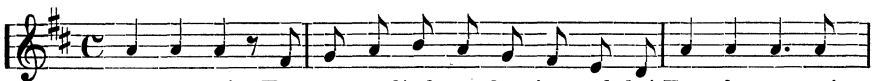
e) Fragment från *Ekenäs landsförsamling*.

Goder afton här inne både herre och fru,
 Vi önska eder alla en fröjdefull jul!
 Vi ha vandra, vi ha vandra i skog och moras,
 Våra fötter ha gått sönder och skona i kras.
 Vi begäre, vi begäre intet annat än öl
 Lite ljus i vår stjärna och åt Polle lite hö.

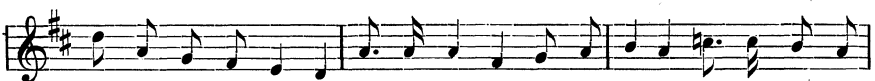
252.

Dragonmarsch.

Borgå.



1. Bus-sar ut! Trompetens ljud nu bör-jar gäl-la! För vår trupp vi



oss i ordning stäl-la. Gif-ven ut, hugg styck, plojera! Trupp for-me-ra,

de - plo - je - ra, Tag karbin och skjut! Bus-sar ut! Trom-
pe-tens ljud nu bör-jar gäl - la. För vår trupp vi oss i ordning stä - la.

2. Nu håll an, pistolen ut, ge fyr och ladda!
Man för man vi då vår fiende badda.
Han, som blott fått se ett oförtrutet,
Oafbrutet, fast beslutet
Mod hos Nylands män.
3. Se, nu vi gå på fienden med kraft och styrka.
Friskt ge fyr! Vi rätt med vapen yrka.
För vår kung och höge chef vi strida,
För vårt alltid lika dyra,
Kära fosterland.
4. Nöjsamt mest, när pukorna med allvar bullra
Häst till häst, sitt opp till många hundra!
„I galopp, till häst“ oss kallar.
Bärg och hallar genljud trallar
När i fält det bär.

253.

Borgå.

Där klinga glas och brickor, Där dansa vackra flickor, Det roar mig att
se. Kram - bam - bu - li, kram - bam - bu - li, kram - bam - bim - bu - li.

254.

Pyttis.

Fram sol - - da-ter det ljud, Fram till se - ger och död, Mot den
 ty - ska den hungri - ga ska-ra. Modigt får man ju där slåss för
 fri - het och hem Och gå raskt genom dö - den och fa - - - ran!

255.

Polska.

Esbo (Ur Sv. lmf:s saml.).

Fönsterna frässar och knutarna braka,
 Och vintergatan glimmar bister och klar.
 Mor står i spiseln och kvistarna spraka,
 Jänkar gröt till kvällen och vinkar åt far.
 Den som ej kan rimma får ej gröt att smaka;
 Då kommer det an på hvad hufvud man har.
 Gäller det guld eller förgyllda galoner
 När det blåser marsch, så måst vi gå ut.
 Drängar i byar och höga baroner,
 Alla måst de bära svärd eller spjut.
 Skjuta en sparf eller stå för kanoner,
 Ingen rädder här för kulor och krut.
 Speleman spelar och alla ska dansa
 Lustigt Kirsten lilla, känner du mej?
 Si på de gamla, de sitta så tunga
 De missar (?) promptly på mun och glamma för sej.
 Men låtom oss dansa medan vi ä unga,
 Det kommer väl en dag som säger oss nej.
 Och speleman dricker och alla ska dricka
 Lustigt Kirsten lilla, tag dig en tår!

Si på de gamla, de begynna bli kvicka,
 Grannars morfar ler och säger gutår.
 Och alla för kungen, men hvar för sin flicka,
 Så var det i fjol, och så ä de i år.
 Och börja på nytt i ring må ni veta,
 Då skall polskan få en friskare lopp,
 Herr Gärker, låt bli nämдемans Greta,
 För herr länsman själf skall bjuda henne opp.
 Länsman och fogden får man ej reta,
 Strax så får man lida makt med kropp.

256.

Helsinge, Ö. N. och Lojo.

a) Ö. N.

1. God af-ton I kam-ra-ter! Vi sam-las al-la här i kväll Med
 punsch i glas på bor-det Och brännvin i bu-telj. En bric-ka full med
 glas På ka-las Går i kras, När vi al-la druc-kit har.

2. Och detta muntra ställe
 Kan ingen mänska gå förbi,
 För slikna små mamseller
 Kan ingen ledsnas vid.
 Här får man låna hus,
 Nytja snus,
 Utan krus
 Röka pipa och kardus.
3. Och när man går till krogen,
 Så tager man så långa steg,
 För sällan blir man bjuden
 Att vandra denna väg.

Och när man kommer fram,
 Tumlas man
 Om hvarann,
 Så att man knappast slipper fram.

4. Och hvar är mina handskar,
 Och hvar är nu min hatt och käpp?
 Och hvar är mina pengar?
 Min ficka är så lätt!
 Dem har jag supit opp
 Uppå Kalmars slott,
 Och det gjorde mig så godt!

5. I morgon, när jag vaknar,
 Så skall jag ha en duktig sup;
 Och får jag inte supen,
 Så blir jag illa sjuk.
 Och det skall vara af den sort,
 Som gör godt
 I min kropp,
 Så att jag aldrig ledsnar bort.

b) Melodi från *Helsinge*.



God af-ton mi - na brö-der, nu träf-fas vi i den-na kväll Med
 brännvi - net på bordet, och punsch i hvar bu-telj. En bric-ka full med
 glas, Går i kras, På ka - las, När vi al - la druc-kit har.

c) *Lojo* (Ur Sv. Lit. s:s saml.)

1. God afton, vi kamrater,
 Vi träffas alla här i kväll,
 Med brännvin uppå bordet
 Och punsch i hvar butelj.

∴: Men innan man kommer fram,
Tullrar man om hvarann,
Så att man knappast slipper fram ∴:

2. Och när jag går till krogen,
Visst tager jag så långa steg.
Sällan blir man bjuden
I krogen på en sup.
3. Och när man går till flickor,
Visst tager man så korta steg,
Och sällan blir man nekad
Att vandra denna väg.
4. Hvert hafver jag min mössa,
Hvert hafver jag min hatt och käpp,
Hvert har jag mina penningar,
Min ficka är så lätt?
5. Dem så hafver jag supit opp
Uppå Hamborgar slott,
Och det gjorde mig så hjärtligen godt.
En bricka full med glas
Går i kras på kalas
Sedan vi nu alla druckit har.
6. På dessa små mamseller
Bör ingen lyssnas vid.
Där får man låna hus
Utan krus,
Där får man röka pipa och kardus.

257.

Borgå.

Hej fri - sta - lå - bång, Så län - ge jag haf - ver en slant i min
pång, Så sko - la vi dric - ka vå - ra hur - ti - ga gossars skål, Som draga för

Sver-ge skarpt järn och stål. Där - fö - re var mo - dig och
ic - - ke ma-lat, Du sven - ske sol-dat, Du trog-ne kam - rat!

258.

Borgå.

Hup-pe - li, hup-pe - li hät - ta, Slå i tils vi bli mät-ta!
Hup-pe - li hät - ta till lju - san dag, Me - dan vi ä - ro så
godt ge - lag. Vär-den ro - lig va - ra vill, Drickom ho-nom en gång till!

259.

Krigsmarsch för finska gardets afmarsch till Turkiet.

(Ur Sv. Lit. s:s saml. Okänt fr. hvilken socken).

1. Hurra kamrater för Finlands fana,
Vi följa så troget, hvart fanan än bär.
Och detta har varit finländska seden,

- Från urminnes tider, och så det ännu är.
 Sjung Finlands män hurra,
 För vårt fosterland så bra,
 När vi hurtigt sjunga, går marschen lätt och bra.
2. Mot turken vi tåga, att låta honom veta,
 Att ännu i Finland fins mannamodet kvar.
 Därför framåt, och vi visa vår styrka,
 Ja vi kämpa och ge med kulorna till svar.
 Sjung etc.
3. Framåt bataljoner för Finlands gamla ära,
 Framåt tappra krigsmän från Finlands kalla land.
 Framåt med den fana vi trohet har svurit,
 Den vi gärna följa med vapen i hand.
4. Framåt, framåt marsch, det gäller nu att strida,
 Ingen af oss svika skall, hvarthän det än bär.
 De kristna har länge för mycket fått lida,
 Turken vi nog visa skall, att vi nu är här.
5. Musiken hon ljuder, dess toner nu rullar,
 Ger mod uti bröstet och styrka i vår arm.
 När tonerna ljuda hän öfver bärg och kullar,
 Då skjuta vi bättre, då vidgas vår barm.
 Sjung Finlands män hurra,
 På turken vi skjuta bra,
 Segra eller falla, vi hurra lika bra.

260.

Borgå.



Här är en äk - ta fyl - le-hund, Hej fa - ri - di ri - di ral - la.



Sätt nu gla-set för hans mun, Hej fa - ri - di ri - di ral - la.



261.

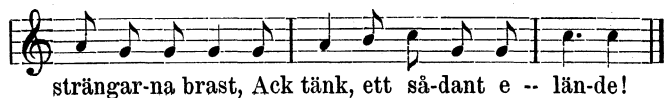
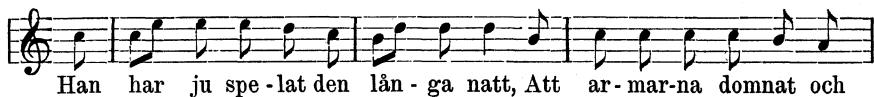
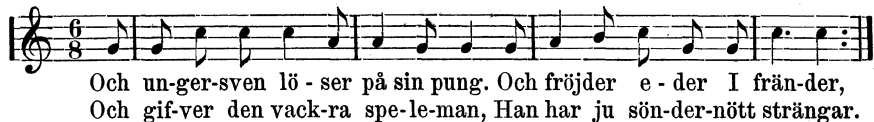
Ingå? (Ur Sv. Lit. s:s saml.).

- | | |
|--|--|
| <p>1. Lef och fira många dagar
 Af ditt namn, det dopet gaf.
 Till dess du i himlens salar
 Njuter evigt borgerskap.
 Här är möda, sorg och strid,
 Himlen ger en evig frid.</p> | <p>Hamna hos din Herre kär.
 Må ej jordens många band
 Hindra dig från himlens land.</p> |
| <p>2. Må du njuta många dagar
 Uti fröjd bland vänner här.
 Må du när som Gud behagar</p> | <p>3. Må ej jordens många sorger,
 Må ej mödans tunga fjät
 Draga från dig himlafröjden
 Och den sällhet, som där är.
 Sträfva dit en liten tid,
 Målet är en evig frid.</p> |

262.

Esbo.

(Sjunges af den, som vid danstillfällen bär upp pengar, för enhvar).



263.

Ö. N.

Risch och rasch och fi - li-bom, Och hjärtat varmt och kassan tom. Det
Nu är da - gen slut sin tid, Och ti - den ro - par sexan ut, En

är ett treffigt lif, Att dric-ka mjöd och vin.
skål för din vi - sit! Och tag din hatt och stig! Aj

hur-ra låt gå, aj hur-ra låt gå! Upp-för ga - ta, ned - för ga - ta!

Hur-ra låt gå, hur-ra låt gå, Friskt mod I gos-sar blå!

264.

Sankt Staffans visa.

Lappträsk.

1. Staf-fan var en få-la-dräng, — Håll fast få - lan min — Där
vatt-na - de han sin få-lar fem. — Hjälp oss så samt till Staf-fan! —

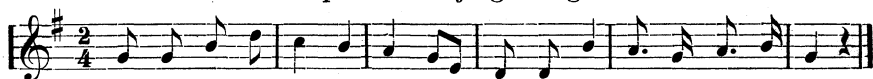
2. Två voro röda, —
Håll fast fålan min —
De draga för sin föda. —
Hjälp oss så samt till Staffan! —
3. Två voro hvita,
De äro hvarandra lika.

4. En voro äppelgrå
Den skall Staffan rida på.
5. Och Staffan rider öfver gårdar och gränd, —
Håll fast fålan min —
Tag upp dörren och släpp mig in —
Hjälp oss så samt till Staffan!

265.

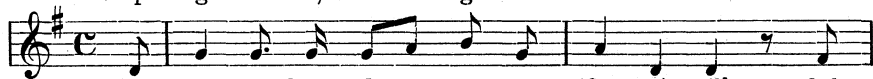
Lappträsk.

Vid bröllostillfällen sjunges af gästerna:

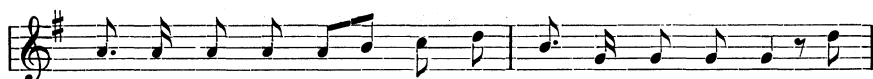


Ung-fars skål vi dric-ke, Hur - ra hopp-san-sa, fal-le - ral - la - la.
Kick-bi-san får däraf icke " " "

hvarpå ungfars svarar, vändande sig till den ena efter den andra:



Och ung - far han dric -- ker nu (Ot - to) till, Och
Och (Ot - to) han dric -- ker nu (Gu-staf) till o. s. v.
Och (Gu-staf) han dric -- ker nu (E - rik) till o. s. v.



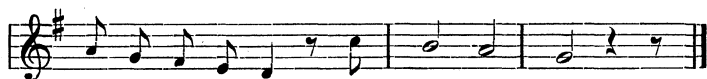
Ot - to är den - sam - me som gär-na dric - ka vill. E-



hvad han sä - ger nej el - ler hvad han sä - ger ja, Ty



han är den-sam - me som gär-na vill ha. Sjung schabuschabu-sa, Sjung



schabu-scha-bu - sa, Sjung scha - bu - - sa!

266.

Borgå.



Vill ni hö - ra ny - a la - gen, Som fa - der Bacchus haf - ver gjort,



Då han här om da - gen Satt vid sitt do - ma - re - bord? Primo skall man



vär - den ä - ra, Pro se - cun - do ock hans fru, Ter - ti - o



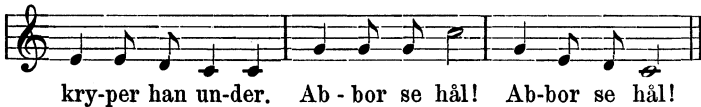
friskt för - tä - ra, Qvar - to su - pa nu.

VI. Sångelekar.*)

267.

Lappträsk.

Barnlek. Inuti ringen befinner sig „abborn“. Vid orden „abbor se håll!“ försöker han (hon) tränga sig ut. Visan repeteras, tills detta lyckas, hvarvid den, som vållat att „abborn“ sluppit ut „genom noten“, i sin tur blir abbore, o. s. v.

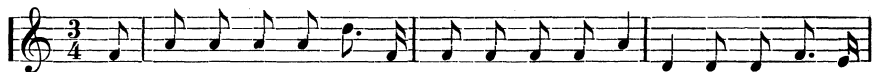


*) Efterföljande sångelekar, hvilka i forna dagar antagligen utförts med flere gester och mera dramatiskt lif än nuförtiden, lekas i allmänhet på följande sätt: Ringen, som bildas af dans- eller leklystna flickor och gossar (äfvén äldre personer deltaga stundom däri), rör sig i snabbare eller långsammare takt, alt efter lekens beskaffenhet, först åt ena sidan och sedan, för undvikande af yrsel och för åstadkommande af mera omväxling, åt andra sidan, under det alla sångkunniga med ljudelig röst unisont sjunga orden enligt de angifna melodierna. En gosse eller en flicka går in i ringen, och antingen strax vid lekens början eller ock på lämpligt ställe, som framgår af ordalydelsen i visan, bjuder såväl han som hon upp en person af motsatt kön, sedermera dansande inom ringen med denna till visans slut. Den uppjudne blir då kvar inom ringen, bjuder så i sin tur upp, hvarefter dansandet och leken fortfar på samma sätt, till dess någon „tar upp“ en ny sång, i hvilken alla instämma. Sålunda gå lekarna undan för undan. — Om ringen är större, kunna flere par befinna sig inom densamma, hvaraf följdén är större lif och större glädje.

Vid de sångelekar, som utföras på något annat sätt, finnes detta, för så vidt det varit mig bekant, angifvet. Det är att beklaga, att de flesta uppvecklare af sångelekar uraktlåtigt att angifva, huru resp. lekar utföras, hvarför det är troligt, att mina uppgifter i detta afseende tarfva komplettering.

268.

Pärnä (Ur Sv. lit. s:s saml.).



1. Ack hvad ha vi i dag? Den nit-ton-de tror jag, Kors, hvad jag blirtill



å-ren. Sur-ögd och tvär Sit-ter jag här, Snart så kommer gråa håren.

2. Ack hvad tiden slinker,
 Snart en spelevinker
 Kommer, frågar: vill du ha mej?
 Ja eller nej, pappa, mamma säj,
 Ska ja låta honom ta mej?

269.

Pojo.

Vid orden „alla gjorde de så här“ göras af de lekaude diverse gester, af-seende att föreställa något handtvärk eller dylikt.



1. A-dam ha-de sju sö-ner, Sju sö-ner ha-de A-dam, Och



al-la ra-ska sö-ner. Men hvad gjorde de då? Alla gjorde de så



här. Så gjor-de A-dams al-la ra-ska sö-ner.

2. Adam (Eva) hade sju döttrar,
 Sju döttrar hade Adam (Eva),
 Och alla vackra döttrar.
 Men hvad gjorde de då?
 Alla gjorde de så här. :||
 Så gjorde Adams (Evas) alla vackra döttrar.

270.

Lojo.



Af al-la dem som gå i ringen Jag väl-jer ^{en} dig el-ler
ock-så in-gen. Ty jag fin-ner att det är o-möj-ligt, Att
lef-va lycklig för-u-tan dej. Ty jag finner att det är omöjligt, Att
lef-va lycklig för-u-tan dej.

271.

Helsinge.



1. Af al-la dem som i dan-sen går, Är du den en-da jag ut-
väl-jer. Du en-sam om mitt hjär-ta rår, Jag dig min he-la lyc-ka
säl-jer. Jag svär i sten, att e-vigt bli dig tro-gen. Gör
sam-ma ed, så är din lyc-ka mo-gen.

2. Tro aldrig att min tanke var
Att jag dig nånsin velat äga,
Fast jag mig stundom roat har
Att sådant åt dig säga.
Nu går jag bort, en annan åt mig väljer
Och inom kort på samma sätt honom säljer.

272.

Borgå, Lappträsk, Liljendal, Lojo, Pyttis, Pärnä, Strömfors, Ö. N.

a) *Lojo.*

Aj aj aj, mitt hjär-ta är bor-ta, Hur ska jag få mitt
hjär-ta i-gen? Skynda skynda, ta fast tjufven, som mitt hjärta
stu-lit har. Al-la människor tjuf-ven känna, Han är lik sin gamla far.

b) *Pärnä.*

Aj aj aj, mitt hjärta är borta,
Hur skall jag få mitt hjärta igen?
Gossen ropa, flickan svara:
Vill du bli mitt äkta par?

273.

Ekenäs.

Anders Mattsmo med träskorna på,
Går så ut i höga mossen.
Dansar han omkring
Med tärnan i sin ring
Och pengar har han i sin påse.

274.

a) *Lappträsk* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Pärnä.*

An-ders Pärsons stu-ga stod i lju-san lå-ga, Al-la ljus ha brun-ni
bästa

opp san. Hej hoppsan, li - ka godt san, In - te gif-ter jag mej
än så brådt san.

b) Borgå.

Anders Pärsons stuga
Brann i ljusan låga,
Alla ljusen brunno opp san.
Hej hopp san
I galopp san,
Intet gifter jag mig än så brådt san.

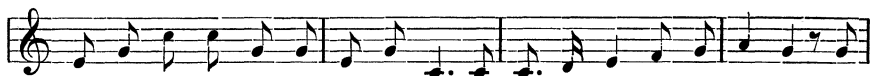
c) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Anna Stinas stuga
Stod i ljusan låga.
Alla ljusen brunno opp san.
Hej hoppsan, lika godt san,
Inte gifter jag mig än så brådt san.

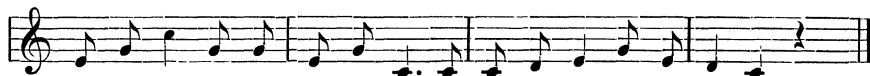
275.

a) Helsinge.

Aspe - löf och lin-de - löf och al - la vack-ra bla-der. Jag
såg min vän i går af - se, Han var så hjärtans gla-der. Min



vän är kom-men ifrån främmand land, Jag fruktar om han är tro-gen. Men



förr skall jorden be - täc-ka mig, Förr än jag blif-ver be-dra-gen.

b) *Sjundeå* (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Ekelöf och lindelöf och alla vackra blader.
 Jag såg min vän i går afse,
 Och han var så hjärteligen glad.
 Han kommer ifrån främmand land,
 Och jag fruktar om han är trogen.
 Men förr skall jorden betäcka mig,
 Förrän jag ser mig bedragen.

276.

a) *Borgå* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk*, *Liljendal*, *Pyttis*, *Pärnä*, *Strömfors*.



1. Att byg-ga bo ut - i lunden grö-na, Det kan ingen mig förmena.
 Jag byg-ger bo

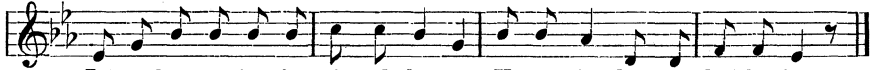


In-te bygger jag för mig al-le-na, Utan för den jag hål-ler kär.

2. Jag tycker om dig för du är vacker,
 Men inte för dina vackra kläder.
 Jag tycker om dig som en rosendocka,
 Därför håller jag dig alltid kär.

b) *Lojo.*

1. Att bygga bo ut-i lunden gröna, Det kan in-gen mig för-me-na.



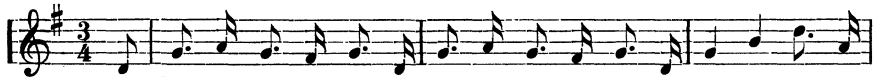
In-te bygger jag för mig al-le-na, Utan för den jag hål-ler kär.

2. Jag tycker om dina ljusa lockar,
 Jag tycker om dig, min rosendocka.
 Jag tycker om dig, för du är vacker,
 Och därför håller jag dig så kär.

c) *Sjundeå, v. 2.*

Jag tycker om dig att du är vacker,
 Men inte för dina vackra kläder.
 Jag tycker om dig som en ros om våren,
 Och därför håller jag dig så kär.

277.

a) *Borgå, Ekenäs, Helsinge.*

1. Be-ha-gar un-gersven att ta-ga sig en vän, För ro-sor och vi-



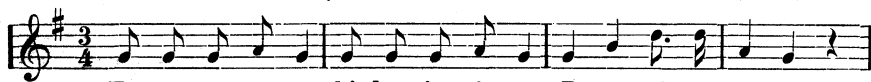
o-ler? Ro-sor-na bland de lil-jor-na små, Hjärt-un-gen lil-la



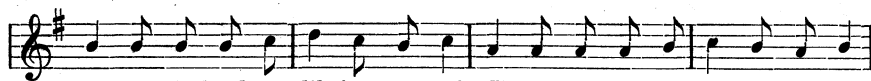
kan du väl få, För ro-sor och vi - - o-ler.

2. Behagar ungersven att breda ut sin duk
För rosor och violer?
Rosorna o. s. v.
3. Behagar ungersven att hjälpa ned sin vän? o. s. v.
4. Behagar ungersven att hjälpa ned sig själf? o. s. v.
5. Behagar ungersven att klappa sin vän? o. s. v.
6. Behagar ungersven att kyssa sin vän? o. s. v.
7. Behagar ungersven att hjälpa upp sin vän? o. s. v.
8. Behagar ungersven att hjälpa upp sig själf? o. s. v.
9. Behagar ungersven att dansa med sin vän? o. s. v.
10. Behagar ungersven att stiga ut igen
För rosor och violer?
Rosorna bland de liljorna små,
Hjärtungen lilla kan du väl få,
För rosor och violer.

b) *Pärnä* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk*, *Pyttis*, *Strömfors*.



Fa-ger un-ger-sven bju-der in sin vän, Rosor och vi-o-ler.



Ro-sor i-bland de lil-jor-na små, Hjärtungen lil-la kan du väl få,

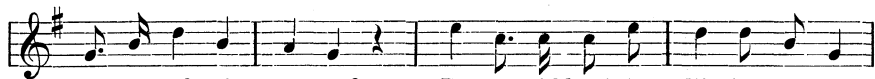


Ro-sor och vi - - o - ler.

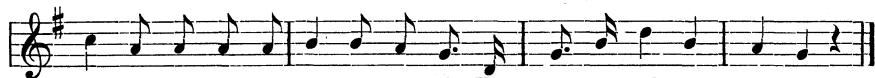
c) V. N.



1. Lyster un - gersven ta - ga sig en vän, att ta - ga sig en vän För



ro - sor och pi - o - ner? Rosor i-bland de lil - jor - na små,



Hjärt-un-gen lil - la kan du väl få, För ro - sor och pi - o - ner.

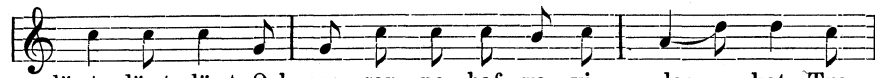
2. Lyster ungersven dansa med sin vän
Att dansa med sin vän
För rosor och pioner?
Rosor ibland de o. s. v.

278.

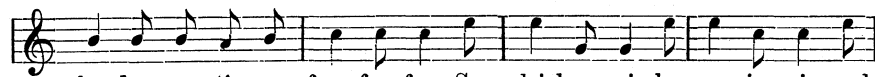
a) *Lapträsk* (Ur sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Liljendal, Pyttis, Pärnä, Strömfors.*



Bla-de-na haf - va vi ploc - kat, Men blommor-na haf - va vi



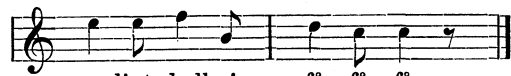
glömt, glömt glömt. Och gos - sar - ne haf - va vi loc - - kat, Tre-



hundra sex - ti - o - fem, fem fem. Sen drickom vi champan-je - vin med



soc-ker och cit - ro - ner i. Kom gos-sar små, kom fic-kor små, Kom



ro - ligt skall vi få, få få.

b) *Helsinge.*

Sip por - na hafva vi plockat, Och rosor-na hafva vi glömt, glömt glömt.
Ro-sor-na liljorna

Flickor-na haf-va vi loc-kat, Tri - hundra sex-ti - fem, fem fem. Sen

drickom vi cham - pan-je - vin Med socker och cit - - ro - ner i. Kom

flickor små, kom gossar små, Kom ro-ligt skall vi få.

279.

a) *Esbo.*

Boc-ken boc-ken som du gaf mig den har jag. Får jag någon

an - nan så tar jag. Himmel och jord gif-ver jag dig, Tag den som du

fick ut - af mig. Tag dig en get!

b) *Helsinge.*

1. Kasa bocken den du gaf mig
Så har jag.
Får jag någon annan
Så tar jag.

Mellangiften så gifver jag dig,
 Tag den som du fick utaf mig,
 Tag dig en get.

2. Geten geten den du gaf mig
 Så har jag.
 Får jag någon annan
 Så tar jag.
 Mellangiften så gifver jag dig,
 Tag den som du fick utaf mig,
 Tag dig en bock.

3. Kasa bocken o. s. v.

c) *Pärnå* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå*, *Liljendal*.



Ge - ta-boc-ken den du gaf mig så har jag. Får jag en
 an-nan så tar jag. Jo vän-nen gif-ver jag dig, Tag den du
 fick ut - af mig, Tag dig en ann.

d) *Liljendal* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Pärnå*.



Vän-nen den du gaf mig så har jag. Får jag nå-gon
 an-nan så tar jag. Jo, vän-nen gif-ver jag dig,
 Tag den du fick ut - af mig, Tag dig en ann.

e) *Ingå-Degerö* (Ur Sv. lit. s:s saml.).



Sam-ma ge-ta-boc-ken som du gaf mig så har jag. Får jag en ann så



tar jag. Himmel och jord gif-ver jag dig, Tag den du fick ut - å mig,



Tag dig en ann.

280.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), Lappträsk, Strömfors.

(Melodi: *Kom vännen kom*).

Bättre det är
Att jag så här
Går helt allena frallelallalla,
Söker en vän,
Finner jag den,
Låter sorgen aldrig mera komma.

281.

Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.).



Dan-sa vill du och dan-sa vill jag och sko-nar-na de spricka



sön-der. Skic-ka lil-la vän till sko-ma-ka-ren, sko-

ma - ka - ren han bor i Lon-don. Skic-ka lil - la vän
till sko - ma - ka - ren, sko - ma - ka - ren han bor i Lon-don.

282.

a) Pärnä.

Den-na än - gen är grön, Denna flic-kan är skön, Kom och val-sa med
mej, Ty jag tyc - ker om dig. Men in - te vil - le jag ä - ga
dej, Nej int för hundra du - ka - ter. Hvarför? Jo där - för, Att du
är så lån-ger och la - ter.

b) Lojo (Ur sv. lit. s:s saml.).

Den här ängen är grön,
Den här flickan är skön,
Kom, valsa med mej,
Jag tycker om dej.
Inte vill jag äga dig ändå,
Fast jag ger dig hundra dukater.
||: Nå hvarföre?
Jo därföre, :||
||: Att du är så liten och så later. :||

c) *Sjundeå.*

Den-na än-gen är grön, Denna fic-kan är skön. Men in-te vil-le
 jag dig ha, Nej int för hun-dra du--ka-ter. Hvar-fö-re? Jo
 där-fö-re, Att du är så lån-ger å la-ter.

283.

a) *Lojo.*

De som äro inom ringen gå noga i takt med melodin. Vid orden „Sväng dig om“ svänga de sig ett hvarf omkring, för att strax därpå åter fatta hvarandra i handen.

Det brinner en eld, den brinner så klar, den brinner i tu-sen
 kransar, Ack kunde jag den ä-ran få, att med min skö-na dan-sa?
 Sväng dig om, tag mig i hand, och dansa med mig mera! Sväng dig om, tag
 mig i hand, och dan-sa med mig me-ra!

b) *Liljendal* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Lappträsk, Pärnä, Strömfors.*

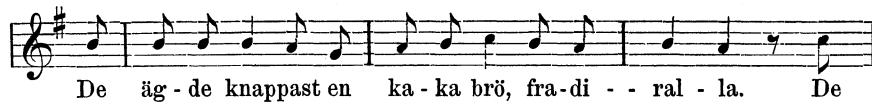
Där brinner en eld, den brin-ner så klar, den brinner i tu-sen-de



284.

a) Borgå, Lojo.

Inne i ringen vandra arm i arm en gosse och en flicka, medan alla sjunga:



Härpå binder flickan om en gosses och gossen om en flickas arm en näsduk, hvarunder de, jämte alla andra, sjunga (på samma melodi):

2. Korgen eder jag skänka vill, fradiralla :||
Ty en annan jag håller kär, fradiralla. :||

Nu tar flickan en gosse (ej den som utmärkts genom näsduken) och gossen en flicka i handen, hvarpå dessa fyra inom ringen bilda en stjärna

g.
fl. + g.
fl.

 och dansa rundt omkring under yster fart, under det alla afsjunga versen (samma melodi men mycket snabb takt):

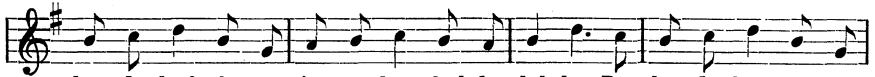
3. Nu så är jag så hjärtans glad, fradiralla :||
Ty när jag friade så fick jag ja, fradiralla. :||

Leken är nu slut, hvarefter den gosse och den flicka, som blifvit utmärkta genom näsdukarna, i sin tur börja vandringen på samma sätt som föregående paret.

b) *Borgå* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Liljendal, Pärnä, Strömfors.*



1. Där kom ett herrskap i - från en ö, fral-la - lal - la. De



ha - de kaf - fe, men in - te brö, fral-la - lal-la. De ha - de kaf - fe, men



in - te brö, fral-la - lal - la.

2. Korgen eder jag skänka vill,
Jag har en ann jag håller till.

3. Så lefva vi så förnöjd och glad,
När jag friade, så fick jag ja.

285.

a) *Helsinge.*



1. Det kom tre mu - si - kan - ter alt i - från Ska-ra land, Det



kom tre mu - si - kan - ter alt i - från Ska-ra land. De kund spe-la



fi - u - li - u - li - u - lej, De kund spe-la fi - u - li - u - lej.



De kund spe-la bom - fa - di - ral - la, bom - fa - di - ral-la, bom - fa - di - ral - la,



De kund spe-la bom - fa - di - ral - la, bom - fa - di - ral - la - lej.

2. Och viljen I nu se
 På stadens muskejägare,
 Och viljen I nu se
 På stadens jägare?
 De kund spela o. s. v.

b) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Det kom tre musikanter alt ifrån Skara land.
 De kan spela fiuliuläj.
 De kan dansa pumffadiralla,
 Pumffadiralla fiuliuläj.

(Tvänne par dansa; vid orden fiuliuläj dansa de emot hvarandra. Vid orden pumffadiralla dansas omkring).

286.

Borgå.

Det regnar och det slaskar och är så mulet väder,
 Bonden sitter inne, han super och han kväder,
 Hans unga fru går ute, hon räfsar och hon skärer.
Skära skära hafre,
 Hvem skall hafren binda etc. (Se längre fram).

287.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), Strömfors.



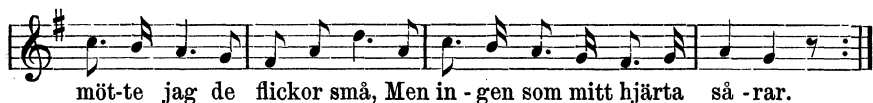
1. Det var en söndags - af - ton jag mig i lun - den gick. Där



2. Hon lofvade mig sitt hjärta, jag råkade henne hand,
Vi knöto, vi knöto vår kärlighets band.
 3. Det bandet som vi knöto, det ingen lösa kan,
Blott döden, blott döden, som löser alla band.
 4. Se nu så är det knutet, se nu så är det gjordt,
Och nu så ska vi dansa tils dagen blir slut.
 5. Godnatt min ljufva flicka, godnatt min hulda vän,
Nu får du lof att söka åt dig en bättre (annan) vän.
- (Ibland tillägges följande):
6. Hvar skall jag honom finna, hvar skall jag finna den?
Hos Meijers, hos Meijers*) du finna skall din vän.

288.

a) *Strömfors* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk*.



Vals inne i ringen.



*) Eller på något annat ställe.

2. Där mötte jag min hulda vän,
Och kärleksbandet vi knöto,
Vi knöto kärlek, vi knöto tro,
Ja, det skall visserligen hålla.
Traliala etc.

b) Borgå.

En aftonstund
I grönan lund
Jag gick mig ut att spatsera,
Där mötte jag flickor båd stora och små,
Och ingen som mitt hjärta ville låna.

(Så följer vals inne i ringen).

289.

a) Karis.



1. Det är en rid-da-re up-på vår äng. Han ri-der men han ri-der



sak-ta. Det står en jung-fru bäd-dar opp en säng, Den



han så hjärtligt be-trak-tar.

2. Och intet bäddar hon af bolstren blå,
Ej håller har hon silkestäcke,
Utan hon bryter löf af liljor små,
Så långt hennes armar räcker.

3. Hur står hon här så ensam?
 Förlåt att jag så dristigt frågar.
 Ty här skall jag och kärsystren min,
 Här skall vi bägge två sofva.
4. Och jag skall skänka dig en pärleskrud
 Utaf bara gullet det röda,
 Om jag får sofva hos dig en natt,
 Och sofva uppå löfvet gröna.
5. Nej intet säljer jag min ära och tro
 För sådana ringa presangter,
 Ty jag har redan fått gullringar tolf
 Af en af kungens drabanter.
6. Och riddaren han knappar upp sin rock,
 Och blanka stjärnorna de lysa;
 Och här är jag som har trolofvat dig,
 Som redligt hjärta mände hysa.
7. Och denna jungfrun blef så hjärtligt glad
 Med tårar uppå bleka kinden.
 Nu har jag lefvat till denna dag,
 Att jag nu min käresta igenfinner.
8. Nu har jag vandrat öfver stad och land,
 Men aldrig funnit har din like.
 — — — — —
 — — — — —
9. Denna jungfrun som i dansen går,
 Hon hafver nu sluppit ut ur sorgen;
 Hon har ej dansat uppå femton år,
 Hon har trott kärestan vara döder.
10. Hon har ej dansat eller varit glad,
 Men lefvat har uti sorgen,
 Alla ungarlar som till henne gått,
 Åt dem så har hon gifvit korgen.
-

b) Pojo.

1. Det rider en riddersman uppå en äng,
Han rider och han rider sakta.
Där står en jungfru, bäddar upp en säng,
Den han så hjärtelig betrakta.
2. Och inte bäddar hon upp bolster blå
Och inte silke som täcke;
Hon plocka blomster med de armar små
Så långt som hennes fingrar rakte.
3. „Och jag skall gifva dig en pärleskrud
Och den med guld och ädelstenar,
Om jag får hvila med dig en stund
Alt uppå dessa gyllne löfven.“
4. „Och inte säljer jag min ära, tro.
För tockna ringa presenter,
Ty jag har redan fått gullringar tolf
Af en bland konungens drabanter.“
5. Och riddaren han knappar opp sin väst,
Och blanka stjärnorna de lysa:
„Och här är jag, den som dig hafver fäst,
Och redligt hjärta mände hysa.“

c) Lojo.

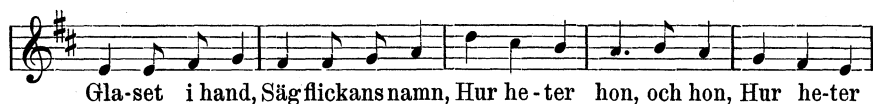
1. En riddare rider på vår äng,
Han rider men han rider sakta.
Där stod en jumfru och bäddar säng,
Han henne hjärtligt betraktar.
2. God dag, kära syster min,
Här bäddar bäddar du i löfven,
Och här så skall vi sofva i natt
Och hvila på hvarandras armar.
3. Intet hafver jag här bolster blå
Och ej håller silke till täcke,
Men vi skall bryta löf af liljonträ
Så långt våra armar räcka.

4. Jag skall gifva dig en pärlskrud,
Som är af guld och ädla stenar,
Om du vill sofva hos mig i natt
Och hvila uppå mina armar.
5. Intet säljer jag min ära och min tro
För såna ringa presenter,
Men jag har redan fått gullringar tolf
Af kungens egna drabanter.
6. Riddaren han knappar opp sin rock
Och blanka stjärnorna de lyste.
Si här är den som dig trolofvat har
Men redligt hjärta månd dig hysa.
7. Skön jumfrun blef så hjärtligt glad,
Och tårarna på bleka kinder runno.
Och si, jag har vandrat i städer och på land,
Men dina like aldrig funnit.
8. Dom famnas si och dom famnas så,
Dom famnas si om hyarandra.
Si jag är din, och du är min
Alla våra lifsdagar.

Anm. Denna visa är påtagligen och egentligen en riddarevisa, men då den ställvis äfven förekommit, måhända ännu förekommer, som sånglek, är den införd i detta sammanhang.

290.

Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.), Lappträsk, Pärnä.



Hopp (Lisa) hopp-fa-ral-lal-la, (Lisa) är bra, Tack skall hon ha,
Tack, hon som dan-sar så bra, Tack skall hon ha!

291.

a) V. N., Ö. N.

Du min lil-la, tär-ka ros, Som blef bu-ren Af na-tu-ren.
Dig så vill jag gär-na va-ra hos, Till dess jag re-ser bort min kos. Du
är min lil-la vän, Snart kommer jag i-gen, Du är min lil-la vän, Snart
kom-mer jag i-gen. Dig så vill jag gär-na va-ra hos, Till
dess jag re-ser bort min kos.

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.). (Samma melodi).

Du är den enda brutna ros,
Som är buren
Af naturen,
Dig så vill jag vara hos,
Till dess jag reser bort min kos.

||: Är du min lilla vän
Så kommer jag igen. :||
Dig så vill jag alltid vara hos,
Till dess jag reser bort min kos.

292.

Pärnä.

Du tyc-ker att du är vacker, Men så tyc-ker ic-ke jag.

Och än-gen var grön, Och flic-kan var skön, Kom och val-sa med
mej, Ty jag tyc-ker om dej!

293.

a) Kyrkslätt.

1. Där kom en flic-ka från skogen, Sjung fral-li-ral-li-rej, Sjung
(gosse)

fral-li-ral-li-rej. Hon såg sin vän så trogen, Sjung fralli-ral-li-ral-lal-
(Han)

lej. Vackra gossar hål-ler jag så kär. Hälst om jag får,
(flickor)

Den jag vill ha, Då blir det lust att lef-va.

2. Hon (Han) talte om hundra riksdaler,
Sjung frallirallirej, sjung etc.
Hon (han) ägde knapt en daler,
Sjung etc.
Vackra gossar etc.
(flickor)

3. Och korgen jag nu skänker,
Sjung etc.
Ty jag har en ann' som jag håller kär.
Sjung etc.
Vackra gossar etc.
(flickor)
-

b) *Borgå* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Liljendal*, *Pärnä*.

1. Där kom en flicka i - från skogen, Sjung fal - la - lal - lal - lej, sjung
fal-la - lallal-lej, Hon hade en vän så trogen, Sjung falle-lal - le-lal-lal - lej.

2. Hon skröt sina hundra riksdaler,
Hon hade knappast en thaler.
3. Korgen åt eder hon skänker,
Hon har en ann hon pätänker.
-

c) *Sjundeå* (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Det kom en gosse ifrån skogen,
Sjung frallalala, sjung frallalala,
Han sade sig vara så trogen,
Frallallallalla.
2. Han sade sig äga riksdaler,
Sjung etc.
Han ägde ju blott en skilling,
Fralla etc.
3. Med vackra flickor dansa vi,
||: Hälst när vi få, den jag vill ha,
Då blir det lustigt att lefva. :||

d) Ingå.

1. Det kom en gosse från skogen,
Sjung fallarallalej, hopp fallarallalej.
Han sade sig vara trogen,
Sjung fallarallalalalalej.
2. Han fria för tusen riksdaler,
Men äger inte en daler.
Och korgen åt dig jag skänker,
Jag har en ann som jag tänker.
3. Och röda kinder och ögon himmelsblå
Och vackra flickor håller jag utå,
Hälst när jag får den jag vill ha,
Då är det lust att lefva.

e) Borgå.

1. Där gingo tre maffar i skogen,
Sjung hopp faderallalalalalalalej,
De voro så våta om skona,
Sjung hopp faderallalalalej.
 2. De bjödo mång tusen riksdaler,
Men ägde väl knappast en daler.
 3. Och korgen jag dig skänker,
En annan jag påtänker.
 4. Jag är så hjärtans nöjd och glad,
Sjung o. s. v.
Och när jag friade, så fick jag ja.
Sjung o. s. v.
-

294.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), Lapträsk, Pärnä, Strömfors.

Där kom en vac-ker flicka i - från Skå-ne-land, landland. Där
 kom en vacker flicka i - från Skå-ne-land. Hon kund spe - la
 fi - o - li - o - li - o - lin, och hon kund spe-la fi - o - li - o - lin.
 Hon kund spe-la sjung fa - di - ral - la, sjung fa - di - ral - la lal - lal - lal - la,
 Hon kund spela sjung fa - di - ral - la, sjung fa - di - ral - lal - la.

295.

Helsinge.

1. Där stod en jum-fru ut - - i vår ring, Hon var så munter och
 glader. Hon glädde sig så hjärtelig Åt de vackra rosor och blader.

2. Kom ungersven, räck mig din hand,
 Och låt mig med dig få dansa.
 Du skall bli min lilla söta vän,
 Och jag din fästemo galanta.

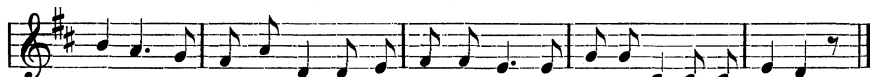
3. Gud förläne oss hälsan god
Att hålla bröllop tillsammans.
Spelgubben han skall få en sup,
För att han kåka oss tillsammans.

296.

Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.), Borgå, Liljendal, Pyttis.



1. Där väx-te träd ut - i vår faders gård, De vo - ro fag - ra och



sköna. Och äpplen växte ju där-up-på, Alt bå-de rö-da och gröna.

2. Äpplet växer både rödt och grönt,
Men där var maskarna inne.
Gossars hjärta det är så skönt,
Men där bor falskheten inne.
3. Låt oss taga hvarann i hand,
Och låta falskheten fara.
Du är min gosse och jag din vän,
I alla våra lifsdagar.
4. Låt oss dansa och vara glada,
Medan vi äro unga.
Det blir väl tider att sitta still,
När vi bli gamla och tunga.

297.

Pojo.

1. En fattig änkeman jag ute går
Med många döttrar och ingen måg.

2. Och viljen I min dotter ha,
Så stigen opp och svaren ja.
3. Och se min dotter, hur hon dansar tungt,
Ja, hon har fått sig en gammal munk,
Hon som andra.
4. Och se min dotter, hur hon dansar lätt,
Ja, hon har fått sig en unger sprätt,
Hon som andra.

298.

Turilu.

Helsinge.

En person vandrar inom ringen med en docka i handen. Vid orden: „detta barnet ger jag dig“ öfverlämnar han dockan åt någon i ringen och byter äfven plats med denna, hvarefter leken börjas från början.



1. En så li - ten tu - ri - lu, En så vacker tu - ri - lu,
Up - på min fa - ders grö - na äng, tu - ri - lu, Ploc - ka - de ro - sor och
bäd - da en säng, Tu - ri - lu.

2. En så liten turilu,
En så vacker turilu.
Detta barnet gifver jag dig,
Turilu,
Du skall fostra det upp åt mig,
Turilu.

299.

Helsinge.

En vacker sommarafton jag mig i lunden gick,
 Där mötte mig en jungfru så fager och så fin,
 Hon skänkte mig sitt hjärta, jag råkade henne hand,
 Vi knöto, vi knöto förtroliga band.
 Och bandet som vi knutit, det ingen lösa kan,
 Blott döden, blott döden, som löser alla band.

300.

a) *Borgå* (Ur Sv. lmf:s saml.).

Flicka lilla, med ett ord san:
 Vill du gifta dig när du blir stor san?
 Jag vill gärna ha dig,
 Jag vill ej bedra dig,
 Jag vill tala med din far och mor san.
 Å sku jag få dej,
 Så sku jag klå dej
 Och fera skinnet till garfvaren.
 De ska bultas
 Å de ska stampas
 Å de ska geras till marekäng.
 (Lucka).
 Å de ska dansas på begrafningen.

b) *Borgå* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk*, *Pärnä*, *Strömfors*.

Flicka lil - la stå vid di - na ord, Vi ska gif - ta oss när
 du blir stor. Jag vill gär - na ha dej, Jag vill ej be - dra dej,
 Jag vill ta - la vid din far och mor.

301.

Pärnä (Ur Sv. lit. s:s saml.).



1. Flicka lil-la säj, Vill du gif-ta dej, Ut-i di-na un-ga



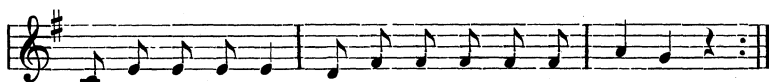
da-gar? Hjärtans fröjd och frid Finnas skall hos dig In-till den ble-ka



dö-den. 2. In-te vill jag ha dig, Fast jag må-ste ta dig,

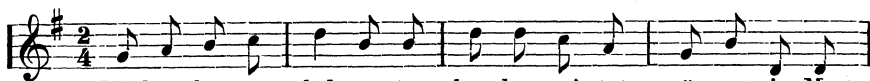
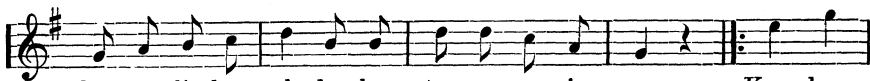


Så du slip-per stå och grå-ta. Du och jag min vän,

Svän-ga om i-gen, Och så bli vi vän-ner å-ter.
(Sofva i en säng)

302.

Helsinge, Lappträsk, Pärnä, Sjundeå.

Flickan hon är led-sen, ty hon har mi-stat vännen sin, Men
(Gossen han) (han)hon är li-ka gla-der, hon tar en ann i - - gen. Kom, kom,
(han) (han)

vän-nen min, vi ska' dan-sa sol omkring. Hopp fa - di - ri fa - di -
ral - lä, Hopp fa - di - ral - ral - lej!

303.

Borgå.

Flickor in och flickor ut,
Flickor alla dagar.
Flickor jag i hjärtat bär,
Och flickor jag behagar.
Om jag inte flickor får
Så må mitt hjärta brista.
Brist i stycken, brist i tu,
Men du skall bli den sista.

304.

Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Fram, fram du Erik!
Du är en dåre.
Jag är ingen dåre,
Fast ni mig så skällen.
Jag är en uppriktig man
Ibland de gossarna alla.
Ungersven han tar en jungfru i sin hand
Och dansar intill mörka kvällen.

305.

a) *Lappträsk* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå*, *Liljendal*, *Pyttis*, *Pärnä*, *Strömfors*.

1. Fri - a vill Si - mon i Säl - le, Fri - a vill re - de - li - ga her - rar, Och
 fri - a vill sö - der - bön - der al - la. 2. Hvad bju - der Si - mon i
 Säl - le, Och hvad bju - der re - de - li - ga her - rar, Och
 hvad bju - der sö - der - bön - der al - la?

På samma melodi sjungas äfven följande verser:

3. En (präst) bjuder Simon i Sälle,
 En (präst) bjuder redeliga herrar,
 En (präst) bjuder söderbönder alla.

4. Ja (nej) får Simon i Sälle,
 Ja (nej) får redeliga herrar,
 Ja (nej) får söderbönder alla.

5. Så gla - de - lig så gla - de - lig så dan - sar Si - mon i Säl - le, Så
 (sor - ge - lig) (sor - ge - lig)
 dansar re - de - li - ga her - rar, Så dan - sa sö - der - bön - der al - la.
 6. Vi ha den ä - ran att gra - tu - le - ra Unga paret på sin bröllopsdag.
 7. Vi ha den ä - ran öd - mju - kast tacka för herrskapets nå - di - ga
 gra - tu - la - tion.

8. Här dan-sar prästen med sin fru, Låt se hur du dansar med din du, Låt
se hur du dansar med din du!

b) Ö. N.

Fri-a vill Simon och Säl-le, Fri-a vill re-de-li-ga her-rar,
Fri-a vill sö-der-bön-der al-la. Så glade-lig, Så glade-lig,
Dansa Si-mon och Säl-le, Med al-la si-na ge-säl-ler.

c) Pärnä.

Gossar: Fria vill Simon och Sälle, Fria vill redeliga herrar,
Fria vill söderbönder (sedermera) alla.

Flickor: Hvad bjuder Simon och Sälle? Hvad bjuder redeliga
herrar?
Hvad bjuder söderbönder alla?

Gossar: En (präst) bjuder Simon och Sälle. En (präst) bjuder o. s. v.

Flickor: Nej (ja) får Simon och Sälle. Nej (ja) får redeliga
herrar o. s. v.

Alla (vid ja) i ring: Så gladelig, så gladelig dansa Simon och Sälle med
alla sina gesäller.

Hej så lustelig och så gladelig, dansa Nisse och Pelle
med sina femton gesäller.

d) *Helsinge.*

Gossarna: Fria vill Simon i Sälle,
 Fria vill redeliga herrar, (eller: fria vill alla smedgesäller, eller:
 fria vill skomakaregesäller).
 Fria vill södermänner alla.

Flickorna: Hvad bjuder Simon i Sälle,
 Hvad bjuder redeliga herrar,
 Hvad bjuder södermänner alla?

Gossarna: En gatsopare (kvastbindare, tiggare eller något dylikt) bjuder
 Simon i Sälle,
 En gatsopare bjuder redeliga herrar,
 En gatsopare bjuder södermänner alla.

Flickorna: Skam får Simon i Sälle,
 Skam får alla hans gesäller,
 Skam får södermänner alla.

Gossarna (taga nu för sig en ringdans och sjunga:)

Så sorgelig, så sorgelig
 Dansar Nisse å Pelle
 Med alla sina sjutton gesäller.

(Sedan fria gossarna ånyo och bjuda något bättre, t. ex. en präst, en klockare eller något dylikt).

Flickorna: Vi få Simon i Sälle,
 Vi få hederliga herrar,
 Vi få södermänner alla.

eller:

Stor tack får Simon i Sälle,
 Stor tack får redeliga herrar,
 Stor tack får södermänner alla.

Gossarna (taga för sig en ringdans och sjunga:)

Så gladelig, så gladelig
 Dansa Nisse å Pelle
 Me alla sina sjutton gesäller.

(Därpå blir det bröllop, och då dansa gossar och flickor parvis, under det hvarje par, representerande något visst yrke, sjunger så här:)

Ett par: Här dansar sotarn med sin fru,
 Låt se, om skomarn dansar lika med sin fru.

Ett annat par: Här dansar skomarn med sin fru,
Låt se, om smeden dansar lika med sin fru.

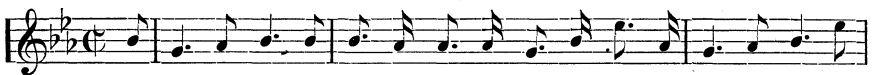
Ett tredje par: Här dansar smeden med sin fru,
Låt se, om klockarn dansar lika med sin fru.
o. s. v.

e) *Borgå.*

1. Fria vill Simon och Sälle,
Fria vill redeliga herrar,
Och fria vill Simon och sedermera alla.
2. Hvad bjuder Simon och Sälle,
Hvad bjuder redeliga herrar,
Hvad bjuder Simon och sedermera alla?
3. Kapten bjuder Simon och Sälle,
Kapten bjuder redeliga herrar,
Kapten bjuder Simon och sedermera alla.
4. Här dansar kapten med sin fru fru fru,
Kom du hit löjtnant med din fru fru fru,
Få se hvem som dansar bättre än vi vi vi.

306.

Liljendal, Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).



Fru Sö-derström, fru Söderström, fru Söderström, fru Söderström, och



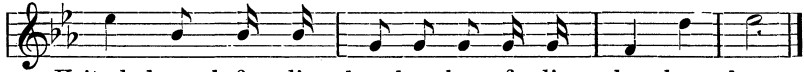
lil-la mamsell Roos. Kan jag in-te ha den äran, kan jag inte få den äran,



Kan jag in-te ha den ä-ran dan-sa med mamsell? Kritsch, kratsch fi - li-



bom bom bom, fi - li - - bom bom bom, fi - li - bom bom bom.



Kritsch, kratsch fi - li - - bom bom bom, fi - li - - bom bom bom.

307.

Före gick du med sönerna dina,
 Efter kommer jag med döttrarna mina.
 Så låtom oss nu dansa, käre vänner alla!
 Och bäst som vi dansa, så hälsom vi hvarandra,
 Så hälsom vi hvarandra, så hälsom vi hvarandra.
 Och så skall vi låta gå,
 Så länge ljus i stakan står,
 Så länge brasan brinner,
 Så länge tunnan rinner.
 Ett korn hafra skall man aldrig spara,
 Den som vill ha dottren,
 Så får han gå till modren.
 Ty modren står här.
 Före gick du ut med döttrarna dina,
 Efter kommer jag med sönerna mina,
 — — — — —
 — — — — —
 Den som vill ha sonen
 Så får han gå till fadren,
 Ty fadren står här.

308.

Borgå, Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Melodi: Här dansar jag med lilla vännen min.

Först så gaf jag åt dig kärleken min,
Sen så gaf jag hela hjärtat.
Inte var du nöjd, och inte var du glad,
Och inte håller var du trogen.

309.

a) *Lappträsk.*



1. God af-ton flic-ka lil - - la, Jag un-drar hur hon mår? Hon



går så tyst och stil - la, Jag tror att hon kan spå.

- | | |
|--|---|
| <p>2. Hon satte sig i gräset,
Han satte sig bredvid.
 : Får jag lof att fråga
Af herren hvad han är. : </p> | <p>6. God afton svärmor lilla.
Kan jag er dotter få?
 : Min dotter är för unger
Att taga man i år. : </p> |
| <p>3. Får jag lof att svara:
En jägare är jag,
 : Som går i skog och jagar
Med bössor och med spjut. : </p> | <p>7. Intet kan hon spinna
Ej väfva som sig bör,
 : Ej håller bör hon taga
En sådan en munsjör. : </p> |
| <p>4. — — — — — — — —
— — — — — — — —
 : Jag skjuter unga dufvor
Men nyttjar sällan krut. : </p> | <p>8. Flickan stod på trappan,
Fäld tårar uppå kind.
 : En sådan vacker gosse
Går aldrig ur mitt sinn. : </p> |
| <p>5. Jag törs ej längre dröja
I trädgården med dig,
 : Min moder där hon bannar
Och söker efter mig. : </p> | <p>9. Hur kan man finna kärlek
Där ingen kärlek är?
 : Hur kan man plocka rosor
Utaf det torra trä? : </p> |

b). Strömfors.

1. God afton lilla jungfrun, jag undrar hur hon mår,
||: Hon går så tyst och stilla, jag undrar om hon spår. :||
2. Hon satte sig i gräset, jag satte mig bredvid:
||: Om jag får lof att fråga min herre, hvem han är? :||
3. Om jag får lof att svara min jungfru till behag,
||: Om hon vill på mig höra: „en jägare är jag, :||
4. Som jagar uti skogen med bössa och med spjut,
||: Och skjuter unga dufvor, men nyttjar sällan krut. :||
5. Jag måste gå på jakt med vakter under dar“. —
||: „Hur kan den dufvor fälla, som intet hundar har?“ :||

310.

Helsinge.



1. God af-ton flic-kor båd stor' och små! God af-ton flic-kor båd stor' och



små! Kan jag få lof att i dan-sen gå? Ju-li-a-li - - ej!

2. I dansen vill jag så gärna gå :||
För att min käreста skåda få,
Julialiej!
3. Så träder jag uti dansen fram :||
Och räcker käreстан min högra hand.
Julialiej!
4. Så dansar jag med min lilla ros :||
Men fruktar att du kanske far din kos.
Julialiej!

5. Hvarför sa' du ett sådant ord? :||
Adjö farväl, jag går hem till mor,
Julialiej!
6. Så skänken i edra stora glas! :||
Ty här skall blifva ett stort kalas.
Julialiej!
7. Så tänden på edra långa ljus! :||
Att vi må dansa till dagen ljus.
Julialiej!

311.

a) Strömfors.

De dansande ställa sig i led emot hvarandra och sjunga de sex första verserna i det de röra sig mot hvarandra. När alla verserna äro sjungna, ställer sig första paret sist, och när alla par sålunda bytt plats, sjunges sista versen för hvarje par.

Gossarna: God dag, god dag, mina damer i dag,
I dag har jag tänkt att beskatta er far.
I dag har jag tagit mig detta för
Att söka mig en dam så skön.

Flickorna: Det fins väl flere damer i dag,
Som bättre kan tjäna sin herre i lag.
Det fins väl flere, det fins väl fem,
Behagar ungersven taga en af dem?

Gossarna: Ack, ack ack, om jag skulle våga
En skön jungfru på nytt till att fråga,
Om det har kommit uti ditt sinn,
Att jag skulle bli allra kärestan din.

Flickorna: Nej, aldrig har det kommit uti mitt sinn,
Att du skulle blifva allra kärestan min.
Nej, aldrig har det kommit uti min håg,
Att jag skulle komma stå brud i år.

Gossarna: Ack, ack ack, hvad jag fick för en sorg,
 ||: Jag fick nej och jag fick korg. :||
 Och visserligen dör jag i denna sorg.

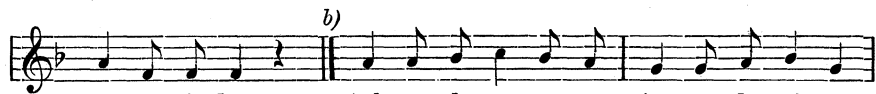
Flickorna: Jag tycker att du ställer dig så hurtigt an,
 Liksom du skulle fria och blifva min man.
 Tag mig i hand och tag mig i famn,
 Och visserligen skall du nu blifva min man.

Vi få önska bruden lycka, brudegummen likaså,
 Att de måtte tillsammans lefva som ett par turturdufvor små.

b) *Helsinge, Ö. N.*



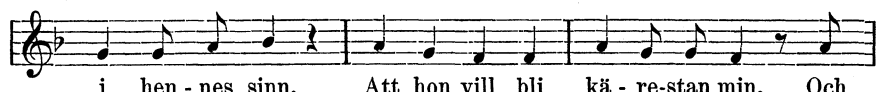
Se god dag, se god dag, mina damer i dag! I dag som i går och i



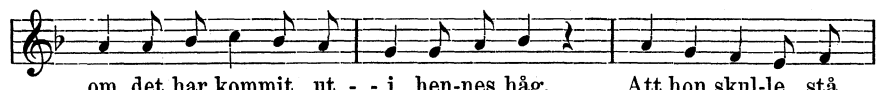
går som i dag. Ack, sa-de gossen, om jag tor-de vå-ga



Min skö-na jum-fru för för-sta gån-gen frå-ga, Om det har kommit ut-



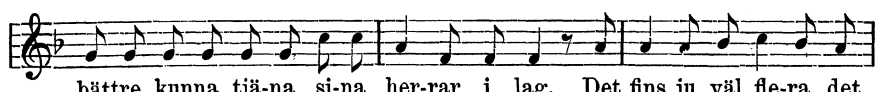
i hen-nes sinn, Att hon vill bli kä-re-stan min. Och



om det har kommit ut - - i hen-nes håg, Att hon skol-le stå



brud i år? Nog fins det väl stol-ta-re da-mer i dag, Som



bättre kunna tjä-na si-na her-rar i lag. Det fins ju väl fle-ra, det



fins nog väl fem, Be - ha - gar skö - na gos - sen ta en af dem? Ty
in - tet har det kommit ut - - i mitt sinn, Att jag vill bli all - ra
kä - re - stan din, Och in - tet har det kommit ut - i min håg,
Att jag skall stå brud i år.

Därpå taga gossarna i ring och dansa omkring, sjungande, till melodin c):

Aj, aj aj, hvad vi fick för en sorg:
Vi fick både nej och korg!
Men aldrig så dö vi i denna sorg,
Fast vi fick både nej och korg.

Nu gå gossarna fram och sjunga (mel. a, b, c).

Se god dag, se god dag, mina damer i dag,
I dag som i går och i går som i dag.
Ack, sade gossen, om jag torde våga
Min sköna jumfru för andra gången fråga,
Om det har o. s. v.,

hvertill flickorna svara (mel. d):

Jag tycker att ni ställer er så gunsteligt an
Liksom ni ville fria och blifva min man.
Så tag mig i hand, och slut mig i famn,
Ty visserligen är du min rätta man.
Ty nu har det kommit uti mitt sinn,
Att jag vill bli allra kärestan din.
Och nu har det kommit uti min håg
Att jag skall stå brud i år.

När alla gossar sålunda hafva frågat och fått svar, sätter sig första paret ned, hvarpå alla andra gå hand i hand fram till det för att gratulera, sjungande:



Vi ön - ska bruden lyc - ka, brudgummen li - ka - så. De må

lef - va till - samman som tur-tur-duf - vor små. Li - tet har hon,
 alls - in - tet han, lik - väl för - nöjd. Engång har den bruden kro - na
 bu - rit, men al - drig bär hon kro - na mer. Det har va - rit och det har
 fa - rit, och vacker fic - ka har hon va - rit.

c) *Sjundeå* (Ur Sv. lit. s:s saml.).

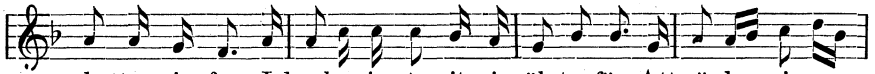
Se god dag, se god dag, mina damer i dag!
 I dag som i går har jag tagit mig för
 Att välja åt mig en så stolt dam.
 Det fins ju väl stoltare damer i dag,
 Som bättre kan tjäna sin herre i lag,
 Det fins nog väl flere, det fins ju väl fem,
 Behagar skön ungersven taga en utaf dem?
 Ack, om jag skulle våga
 Min sköna jungfru på nytt till att fråga.
 Tag mig i hand och för mig då fram,
 Och för mig då fram till ditt fädernesland.

Vi önskar bruden strumpor och skor, strumpor och skor,
 Brudgummen äfvenså,
 Att de inte behöfva frysa,
 När vintern kommer på.
 Vi önska bruden ärter och fläsk, ärter och fläsk,
 Brudgummen äfvenså,
 Att de inte behöfva hungra
 När vintern kommer på.

d) Ö. N.



God dag, god dag, mi-na da-mer i dag, I dag har jag tänkt att be-



skatta min far. I dag har jag ta-git mig äk-ta för, Att sö-ka mig en



dam så skön. Vi få ön-ska bruden lycka, bru-degummen li-ka-så.



Att de måt-te till-sammans lef-va Som ett par tur-tur-duf-vor små.

312.

Lappträsk, Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), Strömfors.



Gos-se, ta mej, gos-se ta mej, Ro-pa-de al-la gla-da, gla-da. Du



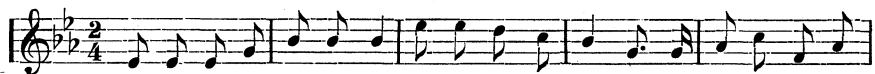
hjärtans flicka, du är glad i ditt sinn, Du hjärtans flicka, du skall bli min,



Vill du mej ha? Hon svarte ja. Så går det till att fri-a.

313.

a) *Lappträsk, Pyttis* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Strömfors*.



Gossen up-på bär-get gick I det kal-la reg-net, Där fick han se hvar



flic-kan stod, Ut - i den grö-na äng-gen. Äng-gen var grön, Och



flickan var skön, Och gossen var full af med falskhet. Ängen var grön, Och



flickan var skön, Och gos-sen var full af med falskhet.

b) *Ingå-Degerö* (Ur Sv. lit. s:s saml.).

- | | |
|--|--|
| <p>1. Gossen uppå bärget stod
I det kalla regnet,
Fick han se hvar flickan gick
I den gröna ängen.
Ängen va grön
Och flickan va skön,
Och gossen va full utå falskhet.</p> | <p>2. Flicka lilla kom till mig,
Trohet ska du finna,
Inte ska jag svika dig,
Vill du bli min kvinna.
Sviker jag dig
Så lönar Gud mig
I samma stund och timma.</p> |
|--|--|

314.

Borgå (Ur Sv. lmfs saml.).

1. Gossen väljer maken sådan han vill ha,
Rosor, liljor, blan de små,
Som mitt hjärta kan ferstå.